ಪ್ರಕಾಶಕ—

ಯಲ್ಲೋ ಗುಡ್ಡೋ ಕುಲಕರ್ಣಿ,

ಎಡಿಟರ, ಸ. ಜ. ಆನಂದವನ.

(ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ.)

೯೨೩.

ಬೆಲೆ ೮ ಆಣೆ.

ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಸದ್ಗುರುರ್ವಿಜಯತೇ.

ಕಾಣ್ವನಿತ್ಯವಿಧಿಃ

೧ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣಂ.

ಶ್ರೀಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ | ಬ್ರಾಹ್ಮೇ ಮುಹೂರ್ತೇ
ಉತ್ಥಾಯ ದೇವಾದೀಂಶ್ಚಿಂತಯೇತ್ ||ಪ್ರಾತರ್ಭಜಾಮಿ ಭಜತಾಮಭಯಂಕರಂ
ತಂ ಪ್ರಾಕ್ಸರ್ವಜನ್ಮಕೃತಪಾಪಭಯಾಪಹತ್ಯೈ || ಯೋ ಗ್ರಾಹವಕ್ತ್ರಪತಿತಾಂಘ್ರಿ
ಗಜೇಂದ್ರ ಘೋರಶೋಕಪ್ರಣಾಶನಕರೋ ಧೃತಶಂಖಚಕ್ರಃ||೧||ಪ್ರಾತರ್ಭಜಾಮ್ಯ
ಭಯದಂ ಖಲು ಭಕ್ತಶೋಕದಾವಾನಲಂ ಗಣವಿಭುಂ ವರಕುಂಜರಾಸ್ಯಂ ||
ಅಜ್ಞಾನಕಾನನವಿನಾಶನಹವ್ಯವಾಹಮುತ್ಸಾಹವರ್ಧನಮಹಂ ಸುತಮೀಶ್ವರಸ್ಯ||೨||
ಪ್ರಾತರ್ಭಜಾಮಿ ಸವಿತಾರಮನಂತಶಕ್ತಿಂ ಪಾಪೌಘಶತ್ರುಭಯರೋಗಹ
ರಂ ಪರಂ ಚ || ತಂ ಸರ್ವಲೋಕಕಲನಾತ್ಮಕಕಾಲಮೂರ್ತಿಂ ಗೋಕಂಠಬಂಧನ
ವಿಮೋಚನಮಾದಿದೇವಂ ||೩|| ಪ್ರಾತರ್ಭಜಾಮಿ ಭಜತಾಮಭಿಲಾಷದಾತ್ರೀಂ ಧಾ
ತ್ರೀಂ ಸಮಸ್ತಜಗತಾಂ ದುರಿತಾಪಹಂತ್ರೀಂ || ಸಂಸಾರಬಂಧನವಿಮೋಚನಹೇತು
ಭೂತಾಂ ಮಾಯಾಂ ಪರಾಂ ಸಮಧಿಗಮ್ಯ ಪರಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋಃ || ೪ || ಪ್ರಾತರ್ನ
ಮಾಮಿ ಗಿರಿಶಂ ಗಿರಿಜಾರ್ಧದೇಹಂ ಸರ್ಗಸ್ಥಿತಿಪ್ರಲಯಕಾರಣಮಾದಿದೇವಂ ||
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಂ ವಿಜಿತವಿಶ್ವಮನೋಭಿರಾಮಂ ಸಂಸಾರರೋಗಹರಮೌಷಧಮದ್ವಿತೀ
ಯಂ || ೫|| ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮುರಾರಿಸ್ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಾರೀ ಭಾನುಃ ಶಶೀ ಭೂಮಿಸುತೋ
ಬುಧಶ್ಚ || ಗುರುಶ್ಚ ಶುಕ್ರಃ ಶನಿರಾಹು ಕೇತವಃ ಕುರ್ವಂತು ಸರ್ವೇ ಮಮ ಸುಪ್ರ
ಭಾತಂ || ೬ || ಭೃಗುರ್ವಸಿಷ್ಠಃ ಕ್ರತುರಂಗಿರಾಶ್ಚ ಮನುಃ ಪುಲಸ್ತ್ಯಃ ಪು
ಲಹಶ್ಚ ಗೌತಮಃ || ರೈಭ್ಯೋ ಮರೀಚಿಶ್ಚ್ಯವನೋಥ ದಕ್ಷಃ ಕುರ್ವಂತು ಸರ್ವೇ
ಮಮ ಸುಪ್ರಭಾತಂ ||೭|| ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕೋ ನಲೋ ರಾಜಾ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕೋ ಯು
ಧಿಷ್ಠಿರಃ ||ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಾ ಚ ವೈದೇಹೀ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕೋ ಜನಾರ್ದನಃ||೮||ಕರ್ಕೋಟ
ಕಸ್ಯ ನಾಗಸ್ಯ ದಮಯಂತ್ಯಾ ನಳಸ್ಯ ಚ || ಋತುಪರ್ಣಸ್ಯ ರಾಜರ್ಷೇಃ ಕೀರ್ತ
ನಂ ಕಲಿನಾಶನಂ ||೯|| ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾ ಬಲಿರ್ವ್ಯಾಸೋ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ವಿಭೀಷ

ಣಃ ॥ ಕೃಪಃಪರಶುರಾಮಃಶ್ಚ ಸಪ್ತೈತೆ ಚಿರಜೀವಿನಃ ||೧೦॥ ಸಪ್ತೈ ತಾನ್ಸಂಸ್ಮರೇ ನ್ನಿತ್ಯಂ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮಥಾಷ್ಟಮಂ || ಜೀವೇ ದ್ವರ್ಷಶತಂ ಸೋಪಿ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಧಿವಿವರ್ಜಿತಃ ॥೧೧॥ ಅಹಲ್ಯಾ ದ್ರೌಪದೀ ಸೀತಾ ತಾರಾ ಮಂಡೋದರೀ ತಥಾ|| ಪಂಚೈತಾಃ ಸಂಸ್ಮರೇ ನ್ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾಪಾತಕನಾಶನಂ॥೧೨॥ ಸಮುದ್ರವಸ ನೆದೇವಿ ಪರ್ವತಸ್ತನಮಂಡಿತೆ ॥ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶಂ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಮೆ ॥೧೩॥ ತತಃಪುರೀಷೋತ್ಸರ್ಜನಂ ಕೃತ್ವಾ ದಂತಧಾವನಪೂರ್ವಕಂ ಮುಖ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಸಮಾಪ್ಯ ಸ್ನಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್||

೨ ಸ್ನಾನ ವಿಧಿ:

ಸ್ನಾನವಿಧಿಃ || ನದ್ಯಾದೌಗತ್ವಾ ಜಾನೂರ್ಧ್ವಜಲೆ ತಿಷ್ಠನ್‌ಶಿಲಾಸನೆ ದಾರು ಜಾಸನೇ ವೋಪವಿಶ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್|ನಮಾಮಿ ಗಂಗೇ ತವ ಪಾದಪಂಕಜಂ ಸುರಾ ಸುರೈರ್ವಂದಿತದಿವ್ಯರೂಪಂ || ಭುಕ್ತಿಂ ಚ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ದದಾಸಿ ನಿತ್ಯಂ ಭಾವಾ ನುಸಾರೇಣ ಸದಾ ನರಾಣಾಂ ॥ ೧ ॥ ಪುಷ್ಕರಾದ್ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಗಂಗಾದ್ಯಾಃ ಸ ರಿತಸ್ತಥಾ ॥ ಆಗಚ್ಛಂತು ಪವಿತ್ರಾಣಿ ಸ್ನಾನಕಾಲೆ ಸದಾ ಮಮ॥೨ || ತ್ವಂ ರಾ ಜಾ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾನಾಂ ತ್ವಮೇವ ಜಗತಃ ಪಿತಾ|ಯಾಚಿತಂ ದೇಹಿ ಮೇ ತೀರ್ಥಂ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ || ೩ || ಅಪಾಮಧಿಪತಿಸ್ತ್ವಂಚತೀರ್ಥೇಷು ವಸತಿ ಸ್ತ್ವವ || ವರುಣಾಯ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸ್ನಾನಾನುಜ್ಞಾಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೆ||೪|| ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ || ನರ್ಮದೇಸಿಂಧೋ ಕಾವೇರಿ ಜಲೇ ಽಸ್ಮಿನ್ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು || ೫ || ಶಿಖಾಂ ಬಧ್ವಾಽಽಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂ ಕೃ ತ್ವಾ ॥ ಶ್ರೀಮದ್‌ಭಗವತೋ ಮಹಾಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋ ರಾಜ್ಞಯಾ ಪ್ರವರ್ತ ಮಾನಸ್ಯ ಅದಬ್ರಹ್ಮಣೋ ದ್ವಿತೀಯೆಪರಾರ್ಧೇ ಪುಣ್ಯೋದಯೆ ದಂಡಕಾರಣ್ಯೆ ದೇಶೆ ಗೋದಾವರ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣೆ ತೀರೆ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕೆ ಬೌದ್ಧಾವತಾರೆ ರಾಮಕ್ಷೇತ್ರೇಽ ಸ್ಮಿನ್ವರ್ತಮಾನೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕೆ ಚಾಂದ್ರಮಾನೇನ...ವತ್ಸರೆ...ಅಯನೆ... ಋ ತೌ ...ಮಾಸೆ ...ಪಕ್ಷೆ ...ತಿಥೌ ... ವಾಸರೆ ... ನಕ್ಷತ್ರೆ... ಸ್ಥಿವರ್ತಮಾನೆ ಚಂದ್ರೆ ... ಸ್ಥಿವರ್ತಮಾನೆ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯೇ ... ಸ್ಥಿ ವರ್ತಮಾನೆ ದೇವಗುರೌ ಶೇಷೇಷು ಗ್ರಹೇಷು ಯಥಾಯಥಾ ರಾಶಿಸ್ಥಾನೇಷು ಸ್ಥಿತೇಷು ಸತ್ಸು ಶುಭಯೋಗೆ ಶುಭಕರಣೆ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಆತ್ಮನಃ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣೋಕ್ತಫಲಾವಾಪ್ತ್ಯೆ ಇಹಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮಾಂತರೆವಾ ಕಾಯಿಕ-ವಾಚಿಕ

ಮಾನಸಿಕ-ಸಾಂಸರ್ಗಿಕ ದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಭಾಗೀರಥೀಸ್ನಾನಂಕರಿಷ್ಯೇ॥
ಉರುಙ್ಹಿಶುನಃಶೇಪಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ವರುಣಃ ತೋಯಾಭಿಮಂತ್ರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥
ಓಂ ಉರುಙ್ಹಿರಾಜಾ ವರುಣಶ್ಚಕಾರ ಸೂರ್ಯಾಯಪಂಥಾ ಮನ್ವೇತವಾ ಉ॥
ಅಪದೇ ಪಾದಾ ಪ್ರತಿಧಾತವೇಕ ರುತಾಪವಕ್ತಾ ಹೃದಯಾವಿಧಶ್ಚಿತ್ ॥ ನಮೋ
ವರುಣಾಯಾಭಿಷ್ಠಿತೋ ವರುಣಸ್ಯಪಾಶಃ ॥೧॥ ಏತೆಶತಂ ವಿತಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಶುನಃಶೇಪ
ವರುಣಃ ತೋಯಾವರ್ತನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಏತೆಶತಂ ವರುಣಯೆ ಸಹಸ್ರಂ
ಯಜ್ಞಿಯಾಃ ಪಾಶಾವಿತ ತಾವಮಹಾಂತಃ ॥ ತೇಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ ಸವಿತೋತ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿ
ಶ್ವೇಮುಂಚಂತು ಮರುತಃ ಸ್ವರ್ಕಾಃ ॥೨॥ ಓಂ ಸುಮಿತ್ರಿಯಾನ ಆಪಓಷಧಯಃ
ಸನ್ತು ॥ ಓಂ ದುರ್ಮಿತ್ರಿಯಾಸ್ತಸ್ಮೈಸನ್ತು ॥ ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ದ್ವೇಷ್ಟಿಯಂಚವಯಂ
ದ್ವಿಷ್ಮಃ ॥೩॥ ಓಂ ತಚ್ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಹಿತಂ ಪುರಸ್ತಾಚ್ಛುಕ್ರಮುಚ್ಚರುತ್॥ ಪಶ್ಯೇಮ
ಶರದಃ ಶತಂಜೀವೇಮ ಶರದಃ ಶತಙ್ಶೃಣುಯಾಮ ಶರದಃ ಶತಂ ॥೪॥ ಯೋಽಸೌ
ಸರ್ವಗತೋ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚಿತ್ಸ್ವರೂಪೀ ನಿರಂಜನಃ॥ ಸ ಏವ ದ್ರವರೂಪೇಣ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ನ
ಸಂಶಯಃ ॥೫॥ ಗಂಗಾಗಂಗೇತಿ ಯೋ ಬ್ರೂಯಾದ್ಯೋಜನಾನಾಂ ಶತೈರಪಿ॥
ಮುಚ್ಯತೆ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಂ ಸ ಗಚ್ಛತಿ ॥೬॥ ಅತಿತೀಕ್ಷ್ಣಮ
ಹಾಕಾಯ ಕಲ್ಪಾಂತದಹನೋಪಮ॥ಭೈರವಾಯ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಅನುಜ್ಞಾಂದಾತು
ಮರ್ಹಸಿ ॥೭॥ ಜಾನ್ಹವೀ ಯಮುನಾ ಚೈವ ನರ್ಮದಾ ಚೈವ ಗೌತಮೀ ॥ ನದೀ
ಭೀಮರಥೀ ಚೈವ ಕೃಷ್ಣವೇಣೀ ಚ ತುಂಗಜಾ ॥೮॥ ಏತಾಃ ಸಪ್ತಮಹಾನದ್ಯಃ
ಸ್ನಾನಕಾಲೆ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ ॥ ಸುಸ್ನಾನಫಲಮಾಪ್ನೋತಿ ಕೋಟಿಯಜ್ಞಫಲಂ
ಲಭೇತ್ ॥೯॥ ತ್ರ್ಯಂಬಕಸ್ಯ ಜಟೋದ್ಭೂತೆ ಗೌತಮಸ್ಯಾಘನಾಶಿನಿ॥ ಸಪ್ತಧಾ ಸಾ
ಗರಂ ಯಾತಿ ಗೋದಾವರಿ ನಮೋಸ್ತುತೆ ॥೧೦॥ ನಂದಿನೀ ನಲಿನೀ ಸೀತಾ
ಮಾಲತೀ ಚ ಮಲಾಪಹಾ ॥ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾಬ್ಜಸಂಭೂತಾ ಗಂಗಾ ತ್ರಿಪಥಗಾ
ಮಿನೀ ॥೧೧॥ ಭಾಗೀರಥೀ ಭೋಗವತೀ ಜಾಹ್ನವೀ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರೀ॥ ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ
ನಾಮಾನಿ ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಜಲಾಶಯೆ ॥ ಸ್ನಾನೋದ್ಯತಃ ಪಠೇದ್ಯಸ್ತು ತತ್ರೈವ
ನಿವಸಾಮ್ಯಹಂ ॥೧೨॥ ಸಂಜಾತಾ ಯಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನೋದಕಾತ್॥

ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಪಾವನೀ ಗಂಗಾ ಮಾಧವಂತಂನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೧೩ ||(೧)ನಮಃ ಕಮಲನಾಭಾಯ ನಮಸ್ತೆ ಜಲಶಾಯಿನೆ|| ನಮಸ್ತೇಸ್ತು ಹೃಷೀಕೇಶ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತು ತೆ ||೧೪|| ಬ್ರಹ್ಮಕಮಂಡುಲುಸಂಭೂತೆ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಭಾನನೆ|| ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಂದಿತೆ ಗಂಗೆ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತುತೆ||೧೫||ಏಹಿ ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರಾಂಶೊ ತೆಜೋರಾಶೆ ಜಗತ್ಪತೆ||ಅನುಕಂಪಯ ಮಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೆ||೧೬|| ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ರಿ ಶಿಖರೋತ್ಪನ್ನೆ ತ್ರಿಕಂಟಕ ವಿರಾಜಿತೆ ಗೌತಮಪ್ರಾರ್ಥಿತೆ ಗಂಗೆ ಗೃಹ ಣಾರ್ಘ್ಯಂನಮೋಸ್ತುತೆ||೧೭|| ಶರೀರೆ ಜರ್ಜರೀಭೂತೆ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತೆ ಕಲೇವರೆ || ಔಷಧಂ ಜಾಹ್ನವೀತೋಯಂ ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿಃ ||೧೮|| ಹರಿರ್ನಾರಾಯಣೋ ಗಂಗಾ ಗಂಗಾ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿಃ || ಹರಿರ್ವಿಶ್ವೇಶ್ವರೋ ಗಂಗಾ ಗಂಗಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರೋ ಹರಿಃ || ಹರಿಸ್ಮರಣ ಮಾತ್ರೇಣ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೧೯|| ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಮಮ ಶರೀರಶುಧ್ಯರ್ಥಂ ಮೃತ್ತಿಕಾ ಸ್ನಾನಂಕರಿಷ್ಯೆ||(೨)ಉದ್ಧೃತಾಸಿ ವರಾಹೇಣ ಕೃಷ್ಣೇನ ಶತಬಾಹುನಾ || ಮೃತ್ತಿಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಪೂತಾಸಿ ಕಾಶ್ಯಪೇನಾಭಿಮಂತ್ರಿತಾ ||೨೦|| (೩)ಮೃತ್ತಿಕೆ ಹನ ಮೆ ಪಾಪಂ ಯನ್ಮಯಾ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕೃತಂ || ತ್ವಯಾ ಹತೇನ ಪಾಪೇನ ಗಚ್ಛಾಮಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಂ ||೨೧|| ಪಾಪೋಽಹಂ ಪಾಪಕರ್ಮಾಹಂ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಪಾಪ ಸಂಭವಃ||ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಕೃಪಯಾ ದೇವಿ ಸರ್ವಪಾಪಹರಾಭವ|೨೨|(೩)ದ್ರುಪದಾದಿವೇತಿ ಪ್ರಜಾಪತಿರಶ್ವಿ ಸರಸ್ವತ್ಯಾ ಪೋಽಘಮರ್ಷಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||ಓಂ ದ್ರುಪದಾದಿವ ಮುಮುಚಾನಃಸ್ವಿನ್ನಃಸ್ನಾತೋಮಲಾದಿವ||ಪೂತಂ ಪವಿತ್ರೇಣೇ ವಾಜ್ಯಮಾಪಃಶುಂಧಂತುಮೈನಸಃ||೫|| ಇತಿ ತ್ರಿವಾರಂಕೃತ್ವಾ||ಸ್ನಾನಂ|| ನಾರಾಯಣ(೪)||೩||ಅಥಸ್ನಾನಾಂಗ(೫)ತರ್ಪಣಂ||ಆಚಮ್ಯ|ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ|

---

(೧)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೨) ಈ ಎರಡೂ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮೈಗೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೩)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೀರಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಲಸು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಮೂರುಸಾರೆ ಧುಮುಕನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು.

(೪)ಗುರುಹಿರಿಯರಿಂದ ಸ್ನಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಕೊಂಡು ಮೂರು ಸಾರೆ ನಾರಾಯಣನಾಮಘೋಷಮಾಡಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮುಳುಗಬೇಕು. ಗುರುಹಿರಿಯರು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು.

(೫)ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡವನು ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಒಣಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ತರ್ಪಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ನಿಕಕಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜಲಾಶಯದೊಳಗೆ ನಿಂತು ತರ್ಪಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಮಾಡಬೇಕು. ಹಣೆಗೆ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವದೆಂದು ವಿಷ್ಣುವು ಹೇಳಿರುವನು.

ಶುಭತಿಥೌ||ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಜಲತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ||ಸವ್ಯೇನ|(೧)ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ಯೇ ದೇವಾ ಸ್ತಾನ್ದೇವಾಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಭೂರ್ದೇವಾಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಭುವರ್ದೇವಾಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಸ್ವರ್ದೇವಾಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವರ್ದೇವಾಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ||ನಿವೀತಿನಾ(೨)|(೩)ಸನಕಾದ್ಯೈ ರ್ಪಾಯನಾದಯೋ ಯೆ ಋಷಯ ಸ್ತಾನೃಷೀಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಭೂರ್ಋಷೀಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಭುವರ್ಋಷೀಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಸ್ವರ್ಋಷೀಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಓಂಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವರ್ಋಷೀಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಅಪಸವ್ಯೇನ|(೪)ಕವ್ಯವಾಡನಲಾದಯೋ ಯೇ ಪಿತರ ಸ್ತಾನ್ಪಿತೄಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಭೂಃ ಪಿತೄಂ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಭುವಃಪಿತೄಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಸ್ವಃಪಿತೄಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಃಪಿತೄಂಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ-ಅನೇನ ಜಲತರ್ಪಣೇನ ಭಗವಾನ್ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ||(೫)ಯನ್ಮಯಾ ದೂಷಿತಂ ತೋಯಂ ಶಾರೀರಮಲಸಂಚಯಾತ್ || ತದ್ದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಯಕ್ಷ್ಮಾಣಂ ತರ್ಪಯಾಮ್ಯಹಂ || ಇತಿ ಜಲಂ ತಟೇ ಕ್ಷಿಪೇತ್||

(೬)ಗೃಹೆ ಉಷ್ಣೋದಕ ಸ್ನಾನ ವಿಧಿಃ || ಪಾತ್ರೇ ಶೀತೋದಕಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ ಉಷ್ಣೋದಕೇನಾಪೂರ್ಯ | ಓಂ(೭)ಶನ್ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋಭವಂತು ಪೀತಯೇ || ಶಂಯೋರಭಿಸ್ರವಂತುನಃ ||೧|| ಓಂ ಆಪಃಪುನಂತು ಪೃಥಿವೀಂ ಪೃಥಿವಿ ಪೂತಾಪುನಾತು ಮಾಂ|ಪುನಂತು ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಬ್ರ್ಹಹ್ಮ ಪೂತಾಪುನಾತುಮಾಂ||೨|| ದ್ರುಪದಾದಿವ-ಮ್ಮುಮಚಾನಃ।೩।ಓಂ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಮಯೋಭುವಸ್ತಾನಊರ್ಜೇದಧಾತನ। ಮಹೇರಣಾಯಚಕ್ಷಸೆ || ೪ || ಯೋವಃಶಿವತಮೋರಸಸ್ತಸ್ಯಭಾಜಯತೇಹನಃ ||

---

(೧)ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣಕೊಡುವಾಗ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ದೇವತೀರ್ಥದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ದೇವತೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರೆ ತರ್ಪಣಕೊಡಬೇಕು.

(೨) ಜನಿವಾರವನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಾಕಾರವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು.

(೩)ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮುಖವಾಗಿ ಋಷಿತೀರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಋಷಿಗೆ ಎರಡೆರಡುಸಾರೆ ತರ್ಪಣ ಬಿಡಬೇಕು.

(೪)ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಪಿತೃತೀರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಮೂರು ಸಾರೆ ತರ್ಪಣ ಬಿಡಬೇಕು.

(೫)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಯಕ್ಷ್ಮಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜಲಾಶಯದಹೊರಗೆ ಜಲವನ್ನುಬಿಡಬೇಕು.

(೬)ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿತೋದಕ ಸ್ನಾನಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವದು.

(೭)ಈ ಆರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಜಲವನ್ನು ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

ಉಶತೀರಿವಮಾತರಃ ॥ ೫ ॥ ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗ ಮಾಮವೋ ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ ॥ ಆಪೋ ಜನಯಥಾ ಚನಃ ॥ ೬ ॥ ಇತ್ಯಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ॥ ಓಂ(೧) ಪಂಚನದ್ಯಃ ಸರಸ್ವತೀಮಪಿಯಂತಿ ಸಸ್ರೋತಸಃ ॥ ಸರಸ್ವತೀ ತು ಪಂಚಧಾ ಸೋದೇಶೇ ಭವತ್ಸರಿತ್ ॥ ಇತಿ ನದೀಂ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಸ್ನಾ(೨)ಯಾತ್ ॥

---

೩ ಭಸ್ಮಧಾರಣ ವಿಧಿಃ

ಅಥಭಸ್ಮಧಾರಣ ವಿಧಿಃ ॥(೩) ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯಜ್ಞೇ ಜಪೇ ಹೋಮೇ ವೈಶ್ವದೇವೇ ಸುರಾರ್ಚನೇ ॥ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರೈಃ ಪೂತಾತ್ಮಾ ಮೃತ್ಯುಂಜಯತಿ ಮಾನವಃ ॥೧॥ ಆಸನೇ ಉಪವಿಶ್ಯ ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂ ಕೃತ್ವಾ । ಅದ್ಯ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಮಮ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀವಿಭೂತಿಧಾರಣ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಪಿಪ್ಪಲ ಋಷಿಃ । ರುದ್ರೋ ದೇವತಾ । ಜಗತೀ ಛಂದಃ । ನಕಾರೇತಿ ಬೀಜಂ । ಮಕಾರೇತಿ ಶಕ್ತಿಃ । ಮಮ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ । ಏತಾನಿ ತಾನಿ ಶಿವಮಂತ್ರ ಪವಿತ್ರಿತಾನಿ ಭಸ್ಮಾನಿ ಕಾಮದಹನಾನಿ ವಿಭೂಷಿತಾನಿ। ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕಾನಿ ರಚಿತಾನಿ ಲಲಾಟಪಟ್ಟೇ ಲುಂಪಂತು ದೇವಲಿಖಿತಾನಿ ದುರಕ್ಷರಾಣಿ ॥೨॥ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಲಿತ ಸರ್ವಾಂಗಮಾಪಾದತಲಮಸ್ತಕಂ ॥ ಪ್ರತಿರೋಮ ಭವೇಲ್ಲಿಂಗಂ ತಚ್ಛರೀರಂ ಶಿವಾಲಯಂ ॥ ೩ ॥ ಕಾಂಡದ್ವಯೋಪಪಾದ್ಯಾಯ ಕರ್ಮಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೇ ॥ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗರೂ

---

(೧) ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತೀರ್ಥಾದಿಗಳ ಸ್ಮರಣಮಾಡಬೇಕು.

(೨) ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವಾಗ ಸಂಕಲ್ಪ ಆಚಮನ ಅಘಮರ್ಷಣಾದಿಗಳ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನವಾದಮೇಲೆ ಆಚಮನ ಮಾರ್ಜನ ಮಾಡಬೇಕು.

(೩) ಬಲಗೈಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಆರು ಬೆರಳು ಉದ್ದ (ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳವರೆಗೆ) ಶುಭ್ರಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ವರ್ಣದವರೂ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಗಳ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಸಮಿದಗ್ನಿಯ ಭಸ್ಮವನ್ನೂ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಯು ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಯ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಪವಿತ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಣ್ಣು ಕೇವಲ ಪವಿತ್ರವಾದ ಭಸ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಭಸ್ಮದಂತೆ ಧರಿಸುವರು. ಇದು ಗೌಣವಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಒಣಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡನಂತರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಿದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ ಭಸ್ಮಧಾರಣವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಿರುವದು.

ಪಾಯ ಯಜ್ಞೇಶಾಯನವೋನಮಃ ||(೧)ಓಂ ಅಗ್ನಿರಿತಿಭಸ್ಮ| ವಾಯುರಿತಿಭಸ್ಮ| ಜಲಮಿತಿಭಸ್ಮ | ಸ್ಥಲಮಿತಿಭಸ್ಮ | ವ್ಯೋಮೇತಿಭಸ್ಮ | ಸರ್ವಂಹವಾ ಇದಂಭಸ್ಮ | ಮನ ಏತಾನಿ ಚಕ್ಷೂಂಷಿ ಭಸ್ಮಾನಿ |ಓಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿ ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯ ವೈ ನವೋನಮಃ|| ಭವೇ ಭವೇನಾತಿಭವೆ ಭವಸ್ವ ಮಾಂಭವೋದ್ಭವಾಯ ನಮಃ ಓಂ ವಾಮದೇವಾಯ ನವೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನವೊ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನವೊ ಬಲವಿಕರಣಾಯನವೊ ಬಲಾಯನವೊ ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಃ ಸರ್ವ ಭೂತದಮನಾಯನವೋ ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ| ಓಂ ಅಘೋರೇಭ್ಯೋऽಥಘೋರೇಭ್ಯೋ ಘೋರಘೋರತರೇಭ್ಯಃ | ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತು ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ | ಓಂ ತತ್ಪುರುಷಾಯ ವಿದ್ಮಹೆ ಮಹಾದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ |ತನ್ನೋರುದ್ರಃಪ್ರಚೋದಯಾತ್| ಓಂ ಈಶಾನಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಮೀಶ್ವರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋऽಧಿಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಶಿವೋ ಮೇ ಅಸ್ತು ಸದಾಶಿವೋಂ |(೨)ಓಂ ಮಾನಸ್ತೋಕೇತನಯೆ ಮಾನಆಯುಷಿಮಾನೋ ಗೋಷುಮಾನೋ ಅಶ್ವೇಷುರೀರಿಷಃ || ಮಾನೋವೀರಾನ್ರುದ್ರಭಾಮಿನೋವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮನ್ತಃ ಸದಮಿತ್ವಾಹವಾಮಹೆ||೧||

(೩)ಈಶಾನಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ|(೪)ತತ್ಪುರುಷಂ ಲಲಾಟೆ|(೫)ಅಘೋರೇಭ್ಯ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣವಕ್ತ್ರೆ|ವಾಮದೇವಾಯೇತ್ಯುತ್ತರ ವಕ್ತ್ರೆ |(೬)ಸದ್ಯೋಜಾತಮಿತಿಪಶ್ಚಿಮವಕ್ತ್ರೆ | (೭)ಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ ಪೂರ್ವವಕ್ತ್ರೆ|ಅಗ್ನಯೇ ನವೋಹೃದಯೆ | ಸ್ಕಂದಾಯನವೋ ನಾಭೌ|ವೃಷ್ಣೇನಮಃಕಂಠೆ|(೮)ರುದ್ರಾಯನವೋದಕ್ಷಿಣಬಾಹುಮೂಲೆ(೯)ಆದಿತ್ಯಾಯನವೋದಕ್ಷಿಣಕೂರ್ಪರೆ(೧೦)|ಚಂದ್ರಾಯ ನವೋ ದಕ್ಷಿಣ ಮಣಿಬಂಧೆ(೧೧)

---

(೧)ಅಗ್ನಿರಿತಿಮಂತ್ರದಿಂದ ಸದಾಶಿವೋಂ ಈ ಮಂತ್ರದವರೆಗೆ ಭಸ್ಮವನ್ನು ವಾಮ (ಎಡ) ಹಸ್ತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಲಗೈಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

(೨)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಕಲಿಸಬೇಕು:

(೩)ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೪)ಲಲಾಟ (ಹುಬ್ಬಿನ ನಡುವೆ) ದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಬೇಕು.

(೫)ದಕ್ಷಿಣವಕ್ತ್ರ (ಬಲಗಿವಿಮೇಲ್ಭಾಗ)ದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಬೇಕು.

(೬)ಉತ್ತರವಕ್ತ್ರ (ಎಡಗಿವಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ)

(೭)ಪಶ್ಚಿಮವಕ್ತ್ರ (ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗ)

(೮)ಪೂರ್ವವಕ್ತ್ರ (ಹಣೆಯಲ್ಲಿ)

(೯)ದಕ್ಷಿಣ ಬಾಹುಮೂಲ (ಹೆಗಲು)

(೧೦)ದಕ್ಷಿಣ ಕೂರ್ಪರ (ಬಲಗಡೆಯ ಮೊಳಕೈ)

(೧೧)ದಕ್ಷಿಣ ಮಣಿಬಂಧ (ಬಲಗಡೆಯ ಮುಂಗೈ)

ವಾಮದೇವಾಯನಮೊ ವಾಮ ಬಾಹು ಮೂಲೆ|(೧)ಪ್ರಭಂಜನಾಯನಮೊ ವಾಮ ಕೂರ್ಪರೆ | ವಸುಭ್ಯೋನಮೊ ವಾಮ ಮಣಿಬಂಧೆ | ಹರಯೆನಮಃ ಪೃಷ್ಠೆ(೨)| ಆತ್ಮನೇನಮಃ ಸರ್ವಾಂಗೇಷು । ಓಂ (೩) ಅಸೌಯಸ್ತಾಮ್ರೋ ಅರುಣಉತಬಭ್ರುಃ ಸುಮಂಗಲಃ || ಏಚೈನಗುಂ ರುದ್ರಾ ಅಭಿತೋದಿಕ್ಷುಶ್ರಿತಾಃ ಸಹಸ್ರಶೋ ವೈಷಾಗುಂ ಹೇಳಈಮಹೆ ||೨|| ರುದ್ರಸ್ವರೂಪಿಣೆ ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ. ಇತಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣವಿಧಿಃ

---

೪ ಅಥ ಪಂಚಗವ್ಯವಿಧಿಃ.

ಆಚಮನಂ ಆದ್ಯಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪಂಚಗವ್ಯ(೪) ಸಂಯೋಜನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಚ ಗೋಮೂತ್ರಂ(೫)|ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ |ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ॥ ಧಿಯೋಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ೧ ॥ ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿಗೋಮಯಂ(೬)| ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ | ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇಶ್ರಿಯಂ ||೨|| ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವೇತಿಕ್ಷೀರಂ(೭)|ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವಸಮೇತುತೇವಿಶ್ವತಃಸೋಮವೃಷ್ಣ್ಯಂ|| ಭವಾವಾಜಸ್ಯಸಂಗಥೆ ॥೩॥ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ್ಣ ಇತಿ ದಧಿ(೮)| ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ್ಣೋಅಕಾರಿಷಂಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯವಾಜಿನಃ ॥ ಸುರಭಿನೋಮುಖಾಕರತ್ಪ್ರಣಆಯೂಗುಂಷಿ

---

(೧)ವಾಮ (ಎಡ) ಬಾಹುಮೂಲಾದಿಗಳು ಬಲಗೈಯಂತೆ
(೨)ಬೆನ್ನು
(೩)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.
(೪)ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ತಾಮ್ರಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪರ್ಣಪಾತ್ರೆ (ದೊನ್ನೆ)ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.
(೫)ಆಕಳ ಮೂತ್ರವು ಎಂಟುಮಾಷ ಪ್ರಮಾಣವಿರಬೇಕು.
(೬)ಆಕಳ ಶಗಣಿಯು ಹದಿನಾರು ಮಾಷ
(೭)ಆಕಳ ಹಾಲು ಹನ್ನೆರಡುಮಾಷ
(೮)ಆಕಳ ಮೊಸರು ಹನ್ನೆರಡು ಮಾಷ.

ತಾರಿಷತ್ ॥ ೪ ॥ ತೇಜೋಽಸೀತ್ಯಾಜ್ಯಂ॥ ಓಂ ತೇಜೋಽಸಿ ಶುಕ್ರಮಸ್ಯಮೃತಮ ಸಿಧಾಮನಾಮಾಽಸಿ ॥ ಪ್ರಿಯಂದೇವಾನಾಮನಾಧೃಷ್ಟಂದೇವಯಜನಂ ॥೫॥ ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತಿ ಕುಶೋದಕಂ । ಓಂ ದೇವಸ್ಯತ್ವಾಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ॥ ಗಾಯತ್ರೇಣೇತ್ಯರ್ಧರ್ಚೇನ ತ್ರಿರರ್ಧರ್ಚಶೋ ರ್ಚೇನಮಥ್ನ್ಯಾತ್। ಓಂ ಗಾಯತ್ರೇಣತ್ವಾಛಂದಸಾಮಂಥಾಮಿ ತ್ರೈಷ್ಟುಭೇನತ್ವಾಛಂದಸಾಮಂಥಾಮಿ ಜಾಗತೇನತ್ವಾಛಂದಸಾಮಂಥಾಮಿ॥ ತತಃ ಪ್ರಾಶನಮಂತ್ರಃ।
ಯತ್ವಗಸ್ಥಿಗತಂಪಾಪಂ ದೇಹೇತಿಷ್ಠತಿಮಾಮಕೇ ॥ ಪ್ರಾಶನಂ ಪಂಚಗವ್ಯಸ್ಯ ದಹತ್ವಗ್ನಿರಿವೇಂಧನಂ ॥೧॥ ಇತಿ.

---

೫ ಉಪವೀತ ಧಾರಣವಿಧಿ:

ಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌಸಂಕೀರ್ತ್ಯ| ಮಮಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸಂಯೋಜನಂಧಾರಣಂಚಕರಿಷ್ಯೇ | ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಇತಿತಿಸೃಣಾಂಸಿಂಧುದ್ವೀಪಋಷಿರಾಪೋದೇವತಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಕ್ಷಾಲನೇವಿನಿಯೋಗಃ*|ಓಂಆಪೋಹಿಷ್ಠಾಮಯೋಭುವಸ್ತಾನ ಊರ್ಜೇದಧಾತನ ॥ ಮಹೇರಣಾಯಚಕ್ಷಸೇ ||೧|| ಯೋವಃಶಿವತಮೋರಸಸ್ತಸ್ಯಭಾಜಯತೇಹನಃ॥ ಉಶತೀರಿವಮಾತರಃ || ೨ ॥ ತಸ್ಮಾಅರಂಗಮಾಮವೋಯಸ್ಯಕ್ಷಯಾಯಜಿನ್ವಥ|| ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ ||೩|| ಕರಸಂಪುಟೇನಿಧಾಯ | ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ದಶವಾರಮುದಕೇನಾಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್| ಓಂ ‡ ಭೂರ್ಭುವಃ||೧೦||ಜಾನು†ಲಗ್ನಂ

* ಈ ಮೂರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಉಪವೀತವನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು.

‡ ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ವಾಮಕರದಲ್ಲಿ ಉಪವೀತವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದಕ್ಷಿಣ ಕರದಿಂದ ಜಲವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

† ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಪವೀತವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ತಂತು(ಎಳೆ) ವಿನಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯನ್ನು ಆವಾಹನಮಾಡಬೇಕು.

ವಿ. **ಸೂ.**—"ಉಪವೀತವು ದ್ವಿಜತ್ವದ ಬಾಹ್ಯ ಚಿನ್ಹವು. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಯೋಜನ ಮಾಡಿಯೇ ಧರಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಉಪವೀತವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ನೂಲು ತೆಗೆದು ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಉಪವೀತದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನೂಲಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವದು. ಈಗ ಈ ನಿರ್ಬಂಧವೆಲ್ಲ ತೊಲಗಿ ಗಿರಣಿಯ ದಾರದಿಂದಾಗಲಿ, ರಾಟೆಯ ಮೇಲಿನ ದಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನದಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನೂಲಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಉಪವೀತಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಠವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ನೂತು ಉಪವೀತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ಶುದ್ಧವೂ ಪವಿತ್ರಕರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಕೃತ್ವಾಪತ್ರೇನಿಧಾಯತಂತೌದೇವಾನಾವಾಹಯೇತ್।ಓಂಕಾರಂಪ್ರಥಮತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ|ಓಂಅಗ್ನಿಂದೂತಂಪುರೋದಧೇಹವ್ಯವಾಹಮುಪಬ್ರುವೇ||ದೇವಾಂಆಸಾದಯಾದಿಹ||೪||ಅಗ್ನಿಂದ್ವಿತೀಯತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ|ಓಂನಮೋಸ್ತು ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋಯೇಕೇಚಪೃಥಿವೀಮನು|ಯೇಅಂತರಿಕ್ಷೇಯೇದಿವಿತೇಭ್ಯಃಸರ್ಪೇಭ್ಯೋನಮಃ ||೫|| ನಾಗಾನ್ತೃತೀಯತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ | ಓಂ ವಯಗ್ಂಸೋಮವ್ರತೇತವಮನಸ್ತನೂಷುಬಿಭ್ರತಃ || ಪ್ರಜಾವಂತಃಸಚೇಮಹಿ || ೬ || ಸೋಮಂಚತುರ್ಥತಂತೌಸನ್ನ್ಯಸಾಮಿ| ಓಂ ಉದೀರತಾಮವರಉತ್ಪರಾಸಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃಪಿತರಃಸೋಮ್ಯಾಸಃ || ಅಸುಂಯಈಯುರವೃಕಾಋತಜ್ಞಾಸ್ತೇನೋವಂತುಪಿತರೋಹವೇಷು ||೭|| ಪಿತೄನ್ಪಂಚಮತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ|ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಜಜ್ಞಾನಂಪ್ರಥಮಂಪುರಸ್ತಾದ್ವಿಸೀಮತಃ ಸುರುಚೋವೇನಆವಃ||ಸಬುಧ್ನ್ಯಾಉಪಮಾಅಸ್ಯವಿಷ್ಠಾಃಸತಶ್ಚಯೋನಿಮಸತಶ್ಚವಿವಃ|೮|ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂಷಷ್ಠತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ || ಓಂ ಆನೋನಿಯುದ್ಭಿಃ ಶತಿನೀಭಿರಧ್ವರಗ್ಂಸಹಸ್ರಿಣೀಭಿರುಪಯಾಹಿಯಜ್ಞಂ || ವಾಯೋಅಸ್ಮಿನ್ಸವನೇಮಾದಯಸ್ವಯೂಯಂಪಾತಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾನಃ||೯|| ವಾಯುಂಸಪ್ತಮತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ | ವಿಭಕ್ತಾರಗ್ಂಹವಾಮಹೇವಸೋಶ್ಚಿತ್ರಸ್ಯರಾಧಸಃ|| ಸವಿತಾರಂನೃಚಕ್ಷಸಂ ||೧೦|| ಸವಿತಾರಂಅಷ್ಟಮತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ | ಓಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಆಗತಶೃಣುತಾಮ ಇಮಗ್ಂಹವಂ || ಏದಂಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ || ೧೧ || ಸರ್ವವಿಬುಧಾನ್ ನವಮತಂತೌಸಂನ್ಯಸಾಮಿ | ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಾನಂ—ವಿವಃ || ೧೨ || ಓಂ ಇದಂವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇತ್ರೇಧಾನಿದಧೇಪದಂ || ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಗ್ಂಸುರೇಸ್ವಾಹಾ ||೧೩|| ಓಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂಯಜಾಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಂ || ಉರ್ವಾರುಕಮಿವಬಂಧನಾನ್ಮೃ

ತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ಷೀಯಮಾಮೃತಾತ್ ||೧೪|| ಇತಿಮಂತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಗುಣೀಕೃತ್ಯಗ್ರಂಥಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್(೧)| ಸಿದ್ಧೋಪವೀತೇ ಮಂತ್ರಏವೋಚ್ಚಾರ್ಯಃ (೨)||

(೩) ಓಂ ತಚ್ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಹಿತಂ ಪುರಸ್ತಾಚ್ಛುಕ್ರಮುಚ್ಚರತ್ ॥ ಪಶ್ಯೇಮ ಶರದಃ ಶತಂಜೀವೇಮ ಶರದಃ ಶತಙ್ಶೃಣುಯಾಮ ಶರದಃ ಶತಂ || ೧೫ || ಸೂರ್ಯಾಯದರ್ಶಯಿತ್ವಾ || ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಯಜುರ್ಲಿಂಗೋಕ್ತಾಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣೇವಿನಿಯೋಗಃ || (೪) ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ || ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ||೧೬||ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಸಿ ಯಜ್ಞಸ್ಯತ್ವಾಯಜ್ಞೋಪವೀತೇನೋಪನಹ್ಯಾಮಿ| ಆಚಮನಂ||೨೪|| ದ್ವಿತೀಯೇಽಪಿಮಂತ್ರಃ ಸಏವ| ಏತಾವದ್ದಿನಪರ್ಯಂತಂಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂಧಾರಿತಂಮಯಾ|| ಜೀರ್ಣತ್ವಾತ್ತ್ವತ್ಪರಿತ್ಯಾಗೋಗಚ್ಛ ಸೂತ್ರಯಥಾಸುಖಂ ||೧೪|| ಉಪವೀತಂ ವಿಸೃಜ್ಯಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ– ಅನೇನ ಉಪವೀತಧಾರಣಾಖ್ಯೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಭಗವಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರಃಪ್ರೀಯಂತಾಂ ||

೬(೫)ಪ್ರಾತಸ್ಸಂಧ್ಯಾ.

(೬) ಮಾಷಮಾತ್ರಜಲಂ ಬ್ರಾಹ್ಮತೀರ್ಥೇನ ಆಚಮೇತ್ || ತ್ರಿಭಿಃಪೀತ್ವಾ ಪಾಣಿಂಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಅಂಗುಷ್ಠಮೂಲೇನ ಆಸ್ಯೋಪರಿ ಶ್ಮಶ್ರೂಣಿದ್ವಿರುನ್ಮೃಜ್ಯ||

---

(೧)ಮೂರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಉಪವೀತವನ್ನು ಮೂರುಸುತ್ತು ಮಾಡಿ ಗ್ರಂಥಿಯ (ಗಂಟಿ)ನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

(೨)ಯಜ್ಞೋಪವೀತವು ಸಿದ್ಧ (ತಯಾರ) ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು.

(೩)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಉಪವೀತವನ್ನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು.

(೪)ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಉಪವೀತವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಬೇಕು.

(೫)ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತಿರಲು ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಉತ್ತಮವು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಮೇಲೆ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯಂತಾಧಮವೆಂದು ಗೌತಮಋಷಿಗಳು ಹೇಳಿರುವರು.

(೬)ಒಂದು ಮಾಷಕಾಳದ ಮಣಿಯು ಮುಳುಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪ್ರಾಶನಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಷವೆಂದರೆ ಐದುಗುಂಜಿಯೆಂದು ಸಿಂಧುಕಾರನು ಹೇಳಿರುವನು.

ಸವ್ಯಪಾಣಿಂ ಪಾದೌಶಿರಶ್ಚಾದ್ಭಿಃಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ||ವಾಮಪಾಣೌತ್ರಿರ್ಜಲಂನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ||ಅಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಾಸಾಪುಟೆ || ಅಂಗುಷ್ಠ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ಚಕ್ಷುಷೀ || ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಶ್ರೋತ್ರೆ || ಅಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಾಭಿಂ|| ಕರತಲೇನಹೃದಯಾದಿ||ಸರ್ವಾಂಗುಲೀಭಿಃಶಿರಃ||ಹಸ್ತಾಗ್ರೈರಂಸಾವಪ ಉಪಸ್ಪೃಶೇತ್ || ಆಚಮನಂ(೧)||ಕೇಶವಾಯಸ್ವಾಹಾ(೨) || ನಾರಾಯಣಾಯಸ್ವಾಹಾ||ಮಾಧವಾಯಸ್ವಾಹಾ || ಗೋವಿಂದಾಯನಮಃ ||ವಿಷ್ಣವೇನಮಃ ||ಮಧುಸೂದನಾಯನಮಃ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯನಮಃ || ವಾಮನಾಯನಮಃ || ಶ್ರೀಧರಾಯನಮಃ || ಹೃಷೀಕೇಶಾಯನಮಃ || ಪದ್ಮನಾಭಾಯನಮಃ || ದಾಮೋದರಾಯನಮಃ || ಸಂಕರ್ಷಣಾಯನಮಃ || ವಾಸುದೇವಾಯನಮಃ || ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯನಮಃ || ಅನಿರುದ್ಧಾಯನಮಃ || ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯನಮಃ || ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯನಮಃ || ನಾರಸಿಂಹಾಯನಮಃ || ಅಚ್ಯುತಾಯನಮಃ || ಜನಾರ್ದನಾಯನಮಃ || ಉಪೇಂದ್ರಾಯನಮಃ || ಹರಯೇನಮಃ || ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯನಮಃ || ಓಂಕಾರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಪರಮಾತ್ಮಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಬ್ಜಾವ್ಯಾಹೃತೀನಾಂಸಪ್ತಾನಾಂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಜಮದಗ್ನಿ ಭರದ್ವಾಜ ಗೌತಮಾತ್ರಿವಶಿಷ್ಠ ಕಶ್ಯಪಾ ಋಷಿಯಃ || ಅಗ್ನಿವಾಯ್ವಾದಿತ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿವರುಣೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾಃ || ಗಾಯಿತ್ರ್ಯುಷ್ಣಿಗನುಷ್ಟುಬ್ಬೃಹತೀ ಪಙ್ಕ್ತಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಬ್ಜಗತ್ಯಶ್ಛಂದಾಂಸಿ || ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃಸವಿತಾಗಾಯಿತ್ರೀ ಶಿರ

(೧)ಆಚಮನದ ರೀತಿಯು. ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನು ಕಿರಿಬೆರಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಗೋಕರ್ಣಾಕಾರವಾದ ಹಸ್ತದಿಂದಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಒಂದೇಹಸ್ತದಿಂದ ಆಚಮನವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ವಾಮಹಸ್ತವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು.

(೨)ಪ್ರತಿನಾಮೋಚ್ಚಾರದಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಅನ್ನತಕ್ಕದ್ದು. ಕೇಶವ ನಾರಾಯಣ ಮಾಧವ ಈ ಮೂರು ನಾಮಗಳಿಂದ ಆಚಮನವನ್ನೂ, ಗೋವಿಂದ ನಾಮದಿಂದ ಬಲಗೈಪ್ರಕ್ಷಾಲನೆಯನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುನಾಮದಿಂದ ಎಡಗೈ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಮಧುಸೂದನ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಮಗಳಿಂದ ತುಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಬೇಕು. ವಾಮನ, ಶ್ರೀಧರನಾಮಗಳಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಒರಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೃಷಿಕೇಶನಾಮದಿಂದ ಎಡಗೈಯನ್ನೂ, ಪದ್ಮನಾಭದಿಂದ ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ- ತೊಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ದಾಮೋದರದಿಂದ ತಲೆಗೂ, ಸಂಕರ್ಷಣದಿಂದ ಮೇಲ್ತುಟಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ತರುವಾಯ ವಾಸುದೇವನಾಮದಿಂದ ಮೂಗಿನ ಬಲಹೊರಳೆಯನ್ನು ಅಂಗುಷ್ಠದಿಂದ ಮುಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನದಿಂದ ಎಡಹೊರಳೆಯನ್ನು ತರ್ಜನಿಯಿಂದಲೂ, ಅನಿರುದ್ಧ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ನಾಮಗಳಿಂದ ನೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂಗುಷ್ಠ ಮಧ್ಯಮಗಳಿಂದಲೂ, ಅಧೋಕ್ಷಜನಾರಸಿಂಹ ನಾಮದ್ವಯಗಳಿಂದ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಅಚ್ಯುತದಿಂದ ನಾಭಿಯನ್ನು ಅಂಗುಷ್ಠ, ಕನಿಷ್ಠಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನಾರ್ದನನಾಮದಿಂದ ಎದೆಯನ್ನು ಅಂಗೈಯಿಂದಲೂ, ಉಪೇಂದ್ರದಿಂದ ತಲೆಯನ್ನು ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ ಹರಿಕೃಷ್ಣನಾಮಗಳಿಂದ ಭುಜಗಳನ್ನು ಬೆರಳುಗಳ ತುದಿಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಃಪ್ರಜಾಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನಿವಾಯ್ವಾದಿತ್ಯಾನಾಂಯಜುಃಪ್ರಾಣಾಯಾಮೇ (೧) ವಿನಿಯೋಗಃ ‖ ಓಂಭೂಃ‖ ಓಂಭುವಃ ‖ ಓಂಸ್ವಃ ‖ ಓಂಮಹಃ ‖ ಓಂಜನಃ ‖ ಓಂತಪಃ ‖ ಓಂಸತ್ಯಂ ‖ ಓಂತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ‖ ಧಿಯೋ ಯೋನಃಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ‖೧‖ಓಂ ಆಪೋಜ್ಯೋತೀರಸೋಽಮೃತಂಬ್ರಹ್ಮ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವರೋಂ ‖(೨)'ಏವಂ ತ್ರಿರುಕ್ತ್ವಾ'' ‖ ಅದ್ಯ ಶುಭೇಶೋಭನೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಶ್ರೀ ಶ್ವೇತವಾರಾಹಕಲ್ಪೇ ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ವಂತರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಥಮಚರಣೇ ಭರತವರ್ಷೇ ಭರತಖಂಡೇ ಜಂಬೂದ್ವೀಪೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ದ್ವಿತೀಯಪರಾರ್ಧೇ ಪುಣ್ಯೋದಯೇ ದಂಡಕಾರಣ್ಯೇ ದೇಶೆ ಗೋದಾವರ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣೆತೀರೇ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕೆ ಬೌದ್ಧಾವತಾರೇ ರಾಮಕ್ಷೇತ್ರೇ ಅಸ್ಮಿನ್‌ವರ್ತಮಾನೇ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕೇ ಚಾಂದ್ರಮಾನೇನ(೩)ಅಮುಕ ಸಂವತ್ಸರಸ್ಯ...ಅಯನೇ... ಋತೌ... ಮಾಸೇ ಪಕ್ಷೇ...ತಿಥೌ...ವಾಸರೇ...ದಿವಸನಕ್ಷತ್ರೇ...ಸ್ಥೇವರ್ತಮಾನೇಚಂದ್ರೇ ಸ್ಥೇ ಶ್ರೀಸೂರ್ಯೇ...ಸ್ಥೇದೇವಗುರೌಶೇಷೇಷುಗ್ರಹೇಷು ಯಥಾಯಥಾಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತೇಷು ಸತ್ಸು ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ‖ಮಮೋಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನಮಹಂಕರಿಷ್ಯೇ ‖ ಅಥಾವಾಹನಂ|ಗಾಯಿತ್ರೀಂ ತ್ರ್ಯಕ್ಷರಾಂ ಬಾಲಾಂ ಸಾಕ್ಷಸೂತ್ರಕಮಂಡಲುಂ‖ರಕ್ತವಸ್ತ್ರಾಂ ಚತುರ್ಹಸ್ತಾಂ ಹಂಸವಾಹನಸಂಸ್ಥಿತಾಂ| ಋಗ್ವೇದೇಚ ಕ್ರತೋತ್ಸಂಗಾಂ ಆತ್ರೇಯ ಜಸಗೋತ್ರಜಾಂ‖ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀಂಬ್ರಹ್ಮದೈವತ್ಯಾಂಬ್ರಹ್ಮಲೋಕನಿವಾಸಿನೀಂ‖ ಆವಾಹಯಾಮ್ಯಹಂದೇವೀ ಮಾಯಾಂತೀಂಸೂರ್ಯಮಂಡಲಾತ್‖

---

(೧)ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡುವರೀತಿಯು. ಎಡಮೂಗಿನಿಂದ ವಾಯುವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವದು ಪೂರಕವು. ವಾಯುವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಡೆದು ಇರಿಸುವದೇ ಕುಂಭಕವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ತರುವಾಯ ಬಲ ಮೂಗಿನಿಂದ ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದುರೇಚಕವು. ಈ ಮೂರನ್ನು ಮಾಡುವದೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವು. ಬಲಗೈಯ ಐದು ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ, ಮೂಗಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವದು "ಪ್ರಣವ" ಮುದ್ರೆಯು ಇದು ಗೃಹಸ್ಥ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳ ಸರ್ವಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಕನಿಷ್ಠ (ಕಿರಿಬೆರಳು) ಅನಾಮಿಕಾ (ಕಿರಿಬೆರಳಿನ ಪಕ್ಕದ್ದು) ಅಂಗುಷ್ಠ (ಹೆಬ್ಬೆರಲು) ಈ ಮೂರರಿಂದ) ಮೂಗಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವದು. "ಓಂಕಾರ" ಮುದ್ರೆಯು . ಇದು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗಾಯಿತ್ರೀ ಮಂತ್ರವನ್ನು, ಅದರ ಶಿರಸ್ಸಿನೊಡನೆಯೂ, ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಪ್ರತಿಪದಕ್ಕೂ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಮೂರುಸಾರೆ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡುವದೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆಂದು ಸ್ಮೃತ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವದು.

(೨)ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮೂರುಸಾರೆ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು,

(೩)ಇಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದಿವಸದ ಸಂವತ್ಸರ, ಅಯನ, ಋತು, ಮಾಸ, ಪಕ್ಷ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು.

ಆಗಚ್ಛ ವರದೆ ದೇವಿ ತ್ರ್ಯಕ್ಷರೇ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿ॥ಗಾಯತ್ರಿಛಂದಸಾಂಮಾತಃ ಬ್ರಹ್ಮಯೋನೇ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥ ಸೂರ್ಯಶ್ಚೇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸೂರ್ಯಃ ಪ್ರಕೃತಿಮಂತ್ರಾಚಮನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಸೂರ್ಯಶ್ಚ ಮಾಮನ್ಯುಶ್ಚ ಮನ್ಯುಪತಯಶ್ಚ ಮನ್ಯುಕೃತೇಭ್ಯಃ ಪಾಪೇಭ್ಯೋ ರಕ್ಷಂತಾಂ ಯದ್ರಾತ್ರ್ಯಾ ಪಾಪಮಕಾರ್ಷಂ ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪದ್ಭ್ಯಾಮುದರೇಣಶಿಶ್ನಾ ರಾತ್ರಿಸ್ತದವ ಲುಂಪತು ಯತ್ಕಿಂಚ ದುರಿತಂಮಯಿ ಇದಮಹಂ ಮಾಮಮೃತಯೋನೌ ಸೂರ್ಯೇಜ್ಯೋತಿಷಿ ಜುಹೋಮಿಸ್ವಾಹಾ || ಅನೇನಸಕೃದಾಚಮೇತ್ || ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ತಿಸೃಣಾಂಋ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪೋ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಪೋನವಮಾರ್ಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||ಓಂಆಪೋಹಿಷ್ಠಾಮಯೋಭುವಃ|| ತಾನಊರ್ಜೇದಧಾತನ || ಮಹೇರಣಾಯಚಕ್ಷಸೇ || ಯೋವಃಶಿವತಮೋರಸಃ || ತಸ್ಯಭಾಜಯತೇಹನಃ || ಉಶತೀರಿವಮಾತರಃ | ತಸ್ಮಾಅರಂಗಮಾಮವಃ | ಯಸ್ಯಕ್ಷಯಾಯಜಿನ್ವಥಾ | ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ || ದ್ರುಪದಾದಿವೇತಿ ಕೋಕಿಲಪ್ರಜಾಪತಿರನುಷ್ಟುಪ್ಪಾಪಪುರುಷವಿಸರ್ಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ | (೧) ಓಂ ದ್ರುಪದಾದಿವಮುಮುಚಾನಃ ಸ್ವಿನ್ನಃಸ್ನಾತೋಮಲಾದಿವ ॥ ಪೂತಂ ಪವಿತ್ರೇಣೇವಾಜ್ಯಮಾಪಃ ಶುಂಧಂತುಮೈನಸಃ|೧|ಇತಿಜಲಂ ನಾಸಿಕಾಂತಂ ನೀತ್ವಾವಾಮಭಾಗೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ | ಆಚಮನಂ ॥೨೪॥ ತತ್ಸವಿತುರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀಸವಿತಾ ಪ್ರಾತಃಕಾಲಾರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ತತಸ್ತಿಷ್ಠನ್ ॥ ಸಪ್ರಣವ ವ್ಯಾಹೃತಿಪೂರ್ವಾಂ ಗಾಯತ್ರೀಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ತ್ರಿರರ್ಘ್ಯಂದದ್ಯಾತ್(೨)॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಃ | ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ | ಧಿಯೋಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಇದಮ

---

(೧)ದ್ರುಪದಾದಿವ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಮೂಗಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು, ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು.

(೨)ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನ ವಿಧಿಯು—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡುನಿಂತು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಕಳಕೋಡುಗಳು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರವಿರುವವೋಅಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಜಲಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಘ್ಯೋದಕದಿಂದ ಮೂಗನ್ನೂ, ನೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಇತಿತ್ರಿಃ || ಜಲೇನಾಸಾವಾದಿತ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯಾತ್ಮಾನಂಪರಿಷಿಂಚೇತ್ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಕ್ರಮ್ಯೋಪವಿಶ್ಯಾಚಮೇತ್ || ಆಚಮನಂ ||೨೪|| ತತಉತ್ಥಾಯ ಭೂಮ್ಯಾಂ ಲಗ್ನಪಾರ್ಷ್ಣಿಃಸ್ವಸ್ತಿಕಾಕಾರಪಾಣಿಃ ಸೂರ್ಯಾಭಿಮುಖೋವಕ್ಷ್ಯಮಾಣೈಶ್ಚತುರ್ಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃಕಾರ್ಯಃ|| ಉದ್ವಯಂ ತಮಃಪ್ರಸ್ಕಣ್ವೋಽನುಷ್ಟುಬುದುತ್ಯಂ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವೋಗಾಯತ್ರೀ ಚಿತ್ರಂಕುತ್ಸೋಽಙ್ಗಿರಸಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ತಚ್ಚಕ್ಷುರ್ದಧ್ಯಙಾಥರ್ವಣಃ ಪಙ್ಕ್ತಿಃಸೂರ್ಯಃಸೂರ್ಯೋಪಸ್ಥಾನೇವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಉದ್ವಯಂತಮಸಸ್ಪರಿ ಸ್ವಃಪಶ್ಯಂತಉತ್ತರಂ | ದೇವಂದೇವತ್ರಾಸೂರ್ಯಮಗನ್ಮಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಂ ||೧|| ಉದುತ್ಯಂ ಜಾತವೇದಸಂದೇವಂ ವಹಂತಿಕೇತವಃ|| ದೃಶೇವಿಶ್ವಾಯಸೂರ್ಯಂ || ೨ || ಚಿತ್ರಂದೇವಾನಾಮುದಗಾದನೀಕಂ ಚಕ್ಷುರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯವರುಣಸ್ಯಾಗ್ನೇಃ || ಆಪ್ರಾದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ. ಅಂತರಿಕ್ಷಙ್ಗ್ಂ ಸೂರ್ಯ ಆತ್ಮಾಜಗತಸ್ತಸ್ಥುಷಶ್ಚ ||೩|| ತಚ್ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಹಿತಂ ಪುರಸ್ತಾಚ್ಛುಕ್ರಮುಚ್ಚರತ್ || ಪಶ್ಯೇಮಶರದಃ ಶತಂಜೀವೇಮ ಶರದಃಶತಙ್ಗ್ಂ ಶೃಣುಯಾಮ ಶರದಃಶತಂ ||೪|| ತೇಜೋಸೀತ್ಯಸ್ಯಪರಮೇಷ್ಠೀ ಆಪೋಯಜುರ್ಗಾಯಿತ್ರ್ಯಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ತೇಜೋಸಿ ಶುಕ್ರಮಸ್ಯಮೃತಮಸಿಧಾಮನಾಮಾಸಿ|| ಪ್ರಿಯಂ ದೇವಾನಾಮನಾಧೃಷ್ಟಂದೇವಯಜನಂ ||೧||

ಗಾಯತ್ರ್ಯುಪಸ್ಥಾನಂ || ಗಾಯಿತ್ರ್ಯಸ್ಯೇಕಪದೀ | ದ್ವಿಪದೀ | ತ್ರಿಪದೀ ಚತುಷ್ಪದ್ಯಪದ್ಯಸಿ ನಹಿಪದ್ಯಸೇ | ನಮಸ್ತೇತುರೀಯಾಯ ದರ್ಶತಾಯ ಪದಾಯ ಪರೋರಜಸೇ ಸಾವದೋಂ | ತತೋನ್ಯಾಸಃ ಓಂತತ್ಸವಿತುರಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ| ವರೇಣ್ಯಂ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಧೀಮಹಿ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಧಿಯೋಯೋನಃ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಕರತಳಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ | ವರೇಣ್ಯಂ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಶಿಖಾಯೈವೌಷಟ್ | ಧೀಮಹಿ ಕವಚಾಯಹುಂ | ಧಿಯೋಯೋನೋನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್| ಪ್ರಚೋದಯಾದಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್| ತಾಯತ್ರ್ಯಾ ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಃ |ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಋಷಿಃ|ಸವಿ

ತಾದೇವತಾ | ರಕ್ತವರ್ಣಂ | ಅಗ್ನಿಮುಖಂ | ಬ್ರಹ್ಮಾಶಿರಃ | ವಿಷ್ಣುರ್ಹೃದಯಂ ರುದ್ರಶ್ಶಿಖಾ | ಪೃಥಿವೀಯೋನಿಃ | ಪ್ರಾಣಾಪಾನವ್ಯಾನೋದಾನಸಮಾನಸಪ್ರಾಣವ ಸಾಂಖ್ಯಾಯನಸಗೋತ್ರಾಗಾಯತ್ರೀ |ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ಯಕ್ಷರಾ |ತ್ರಿಪದಾ | ಷಟ್ ಕುಕ್ಷಿಃ | ಪಂಚಶೀರ್ಷಾ | ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರಜಪಂಕರಿಷ್ಯೇ(೧)||

ಅಥಧ್ಯಾನಂ || ಮುಕ್ತಾವಿದ್ರುಮಹೇಮನೀಲಧವಲಚ್ಛಾಯೈರ್ಮುಖೈಸ್ತ್ರೀಕ್ಷಣೈರ್ಯುಕ್ತಾಮಿಂದುನಿಬದ್ಧ ರತ್ನಮುಕುಟಾಂ ತತ್ವಾರ್ಥವರ್ಣಾತ್ಮಿಕಾಂ ||ಗಾಯತ್ರೀಂವರದಾಭಯಾಂ ಕುಶಕಶಾಂ ಶೂಲಂ ಕಪಾಲಂಗುಣಂ ಶಂಖಂ ಚಕ್ರಗದಾರವಿಂದಯುಗಲಂ ಹಸ್ತೈರ್ವಹಂತೀಂ ಭಜೇ ||೧|| ಇತಿಧ್ಯಾತ್ವಾ || ಮುದ್ರಾಃಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ || ಸುಮುಖಂ ಸಂಪುಟಂಚೈವ ವಿತತಂ ವಿಸ್ತೃತಂತಥಾ | ದ್ವಿಮುಖಂ ತ್ರಿಮುಖಂಚೈವ ಚತುಷ್ಪಂಚಮುಖಂತಥಾ || ಷಣ್ಮುಖೋಽಧೋಮುಖಂಚೈವ ವ್ಯಾಪಕಾಂಜಲಿಕಂತಥಾ | ಶಕಟಂ ಯಮಪಾಶಂಚ ಗ್ರಂಥಿತಂಚೋನ್ಮುಖೋನ್ಮುಖಂ | ಪ್ರಲಂಬಂಮುಷ್ಟಿಕಂಚೈವಮತ್ಸ್ಯಃ ಕೂರ್ಮೋವರಾಹಕಂ | ಸಿಂಹಾಕ್ರಾಂತಂ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಂ ಮುದ್ಗರಂ ಪಲ್ಲವಂತಥಾ || (* ಜಪಲಕ್ಷಣಂ) ಅನಾಮಿಕಾಮಧ್ಯಮಾಪರ್ವಾರಭ್ಯದಶಭಿರ್ಗಣಯೇತ್ || ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮನಾಮಿಕಾಪರ್ಯಂತಂ(ಪುನಃಪೂರ್ವವತ್)॥ ಅಧಿಕಶ್ಚೇದಕ್ಷಮಾಲಾದಿನಾ ॥ ಓಂಕಾರಮಾದ್ಯಂತಯೋಃ ಸಂಪುಟೀಕರಣಂ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ | ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯಧೀಮಹಿ || ಧಿಯೋಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಓಂ||೨೮ (೨)ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು || ಸುರಭಿಃ| ಜ್ಞಾನಂ| ಶೂರ್ಪಂಚ| ಯೋನಿಃ | ಕೂರ್ಮೋಥ| ಪಂಕಜಂ| ಲಿಂಗಂ| ನಿರ್ಯಾಣಮುದ್ರಾಶ್ಚ| ಅಷ್ಟಮುದ್ರಾಃಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ|| ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರಿತಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಭೌವನಸ್ಪತಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಬ್ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ॥ ಓಂ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರುತವಿಶ್ವತೋಮುಖೋ ವಿಶ್ವತೋಬಾಹುರುತ ವಿಶ್ವ

(೧)ಗಾಯತ್ರೀಜಪ ಪ್ರಕಾರವು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಭಿಯ ಮೇಲೆಯೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಸಾಗ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಲಹಸ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅದರ ಅನಾಮಿಕೆಯ ಮಧ್ಯದ ಗಂಟಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಅಂಗುಷ್ಠದಿಂದ ಮುಟ್ಟುತ್ತ ತರ್ಜನಿಯ ಬುಡದ ಗಂಟಿನ ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೧೦ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಬೇಕು. ಮಧ್ಯಬೆರಳಿನ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಮೇರುವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಬಾರದು; ಹಾಗೂ ಜಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಓಂಕಾರವನ್ನೂ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರವನ್ನೂ ಅನ್ನಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ—ಪ್ರಚೋದಯಾತ್, ಓಂ ಹೀಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಜಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(೨)ಹೀಗೆ ೧೦೮ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ ೨೮ಸಾರೆಯಾದರೂ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು.

ತಸ್ಪಾತ್ ‖ ಸಂಬಾಹುಭ್ಯಾಂಧಮತಿ ಸಂಪತತ್ರೈರ್ದ್ಯಾವಾಭೂಮೀಜನಯನ್ದೇವ ಏಕಃ ‖೧‖ ಪ್ರಾಚ್ಯೈದಿಶೇ ಇಂದ್ರಾಯನಮಃ ‖ಆಗ್ನೇಯ್ಯೈದಿಶೇ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ ‖ ದಕ್ಷಿಣಾಯೈದಿಶೇ ಯಮಾಯನಮಃ | ನೈಋತ್ಯೈದಿಶೇ ನಿರ್ಋತಯೇ ನಮಃ | ಪ್ರತೀಚ್ಯೈದಿಶೇ ವರುಣಾಯನಮಃ | ವಾಯವ್ಯೈದಿಶೇ ವಾಯವೇನಮಃ| ಉದೀಚ್ಯೈದಿಶೇ ಸೋಮಾಯನಮಃ | ಈಶಾನ್ಯೈದಿಶೇ ಈಶ್ವರಾಯನಮಃ| ಊರ್ಧ್ವಾಯೈದಿಶೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ | ಅಧರಾಯೈದಿಶೇ ಪೃಥಿವ್ಯೈನಮಃ | ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯೈದಿಶೇಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣವೇನಮಃ|ಸಂಧ್ಯಾಯೈನಮಃ|ಗಾಯತ್ರ್ಯೈನಮಃ| ಸಾವಿತ್ರ್ಯೈನಮಃ | ಸರಸ್ವತ್ಯೈನಮಃ | ಸರ್ವಾಭ್ಯೋದೇವತಾಭ್ಯೋನಮಃ| ಗುರುಭ್ಯೋಮುನಿಭ್ಯೋನಮಃ | ಋಷಿಭ್ಯೋನಮಃ | ನಮೋಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಋಷಿಃ ತ್ರೈದೇವಾಜಗತೀಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ‖ ಓಂ ನಮೋಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮೋಽಸ್ತ್ವಗ್ನಯೇನಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈನಮ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ ‖ ನಮೋವಾಚೇ ನಮೋವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮೋವಿಷ್ಣವೇ ಮಹತೇಕರೋಮಿ ‖ ಉತ್ತಮೇ ಶಿಖರೇ ಜಾತೆ ಭೂಮ್ಯಾಂಪರ್ವತಮೂರ್ಧನಿ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋಽಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಾ ಗಚ್ಛ ದೇವಿ ಯಥಾಸುಖಂ ‖ ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರ ಮೂರ್ತಯೇ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿಶಿರೋರುಬಾಹವೇ| ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ ಸಹಸ್ರಕೋಟೀಯುಗಧಾರಿಣೇನಮಃ ಗಾಯತ್ರೀಮುದ್ವಾಸ್ಯ ‖ ಓಂ ದೇವಾಗಾತುವಿದೋ ಗಾತುಮಿತ್ವಾ ಗಾತು ಮಿತ| ಮನಸಸ್ಪತಇಮಂದೇವಯಜ್ಞಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾವಾತೇಧಾಃ ‖೨‖

ಗೋತ್ರಪ್ರವರೋಚ್ಚಾರಣಂ ‖ ಅಮುಕಋಷಯಃ...ಪ್ರವರಾನ್ವಿತಃ... ಗೋತ್ರಃ......ಕಾತ್ಯಾಯನಸೂತ್ರಃ ಶುಕ್ಲಯಜುರ್ವೇದಾಂತರ್ಗತಕಣ್ವಶಾಖಾಧ್ಯಾಯೀ...... ಶರ್ಮಾಹಂ ಭೋ(೧)ಸಂಧ್ಯೇತ್ವಾಮಭಿವಾದಯೇ | ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪಃಸಂಧ್ಯಾಕ್ರಿಯಾದಿಷು ‖ ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂಯಾತಿ ಸದ್ಯೋವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ‖ ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಜನಾರ್ದನ ‖ ಯತ್ಕೃತಂತು ಮಯಾದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂತದಸ್ತುಮೇ‖ ಅನೇನ ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ಕರ್ಮಣಾಭಗವಾನ್ ತತ್ಸತ್ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ‖ ಪ್ರೀತೋವರದೋಭವತು ‖ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ‖ ಆಚಮನಂ ‖ ೨೪ ‖ ಮಂತ್ರಮಧ್ಯೇ ಕ್ರಿಯಾಮಧ್ಯೇ ವಿಷ್ಣೋಃಸ್ಮರಣ ಪೂರ್ವಕಂ ‖

(೧)ತನ್ನ ಜನ್ಮನಾಮೋಚ್ಚಾರದ ಮುಂದೆ 'ಭೋ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನ್ನಬೇಕು.

ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕ್ರಿಯತೇಕರ್ಮ ತತ್ಕರ್ಮ ಸಫಲಂಕುರು ॥ ವಿಷ್ಣವೇನಮಃ ॥೩॥
ಇತಿ ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಃ ॥

---

೭ [೧] ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರಃ

ಆಚಮನಂ—ಅದ್ಯಪೂರ್ವೋಚ್ಚಾರಿತ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ದ್ವಾದಶನಮಸ್ಕಾರಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ||(೨)ಪಾತ್ರೆ ಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತನ್ಮಧ್ಯೆ ಚಂದನಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪಾಣಿ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ | ಧ್ಯಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ||ಆಕೃಷ್ಣೇನಾಂಗಿರಸೊ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪಃ ಸವಿತಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಸೂರ್ಯಧ್ಯಾನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ|| ಓಂ ಆಕೃಷ್ಣೇನ ರಜಸಾ ವರ್ತಮಾನೊ ನಿವೇಶಯನ್ನಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಂಚ || ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸವಿತಾ ರಥೇನಾ ದೇವೊ ಯಾತಿ ಭುವನಾನಿ ಪಶ್ಯನ್ ||೧|| ಓಂ ಧ್ಯೇಯಃ ಸದಾ ಸವಿತೃಮಂಡಲಮಧ್ಯವರ್ತೀ ನಾರಾಯಣಃ ಸರಸಿಜಾಸನಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ || ಕೇಯೂರವಾನ್ ಮಕರಕುಂಡಲವಾನ್ ಕಿರೀಟೀ ಹಾರೀ ಹಿರಣ್ಮಯವಪುರ್ಧೃತಶಂಖಚಕ್ರಃ ॥ ೧ ||
(೩) ಓಂ ಮಿತ್ರಾಯನಮಃ ||೧|| ಓಂ ರವಯೇನಮಃ ||೨|| ಓಂ ಸೂರ್ಯಾಯನಮಃ || ೩ || ಓಂ ಭಾನವೇನಮಃ ॥ ೪ || ಓಂ ಖಗಾಯನಮಃ || ೫ || ಓಂ

---

(೧) ಸೂರ್ಯೋಪಾಸನೆಯು ಉಪಾಸನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದೂ ಇರುವದು. ಈ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ರೋಗಗಳೂ ನಾಶವಾಗುವವು; ಕುರುಡನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಬರುವವು; ಬ್ರಹ್ಮತೇಜವು ಬೆಳೆಯುವದು; ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರದಿಂದಾದರೂ ಶರೀರವು ಹೆಚ್ಚು ಬಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದೆಂಬದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಮಾತು. ಕಾಣ್ವಶಾಖೆಯವರಿಗಂತು ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಉಪಾಸನೆಯಿದ್ದು, ಅವರು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದಿತ್ಯನ ಉಪಾಸನೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು ಸೂರ್ಯನ ಉಪಾಸನೆಮಾಡಿ ಶುಕ್ಲಯಜುರ್ವೇದವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು.

(೨)ತಾಮ್ರದ ಥಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಚಂದನ, ಅಕ್ಷತೆ,ಕೆಂಪು ಹೂವು ಮೊದಲಾದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನುಹಾಕಿ ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಧ್ಯಾನವನ್ನುಮಾಡಬೇಕು

(೩) ಈ ಹನ್ನೆರಡು ನಾಮಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ನಮಸ್ಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯು ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ಹೆಬ್ಬೆರಳುಗಳು, ಮೊಣಕಾಲುಗಳು, ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳು, ಎದೆಯು ಮತ್ತು ಹಣೆಯು ಇಷ್ಟು ಅವಯವಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೇ ಅಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ನಾಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪೂಷ್ಣೇನಮಃ ॥ ೬ ॥ ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಯನಮಃ ॥ ೭ ॥ ಓಂ ಮರೀಚಯೇ ನಮಃ ॥೮॥ ಓಂ ಆದಿತ್ಯಾಯನಮಃ ॥ ೯ ॥ ಓಂ ಸವಿತ್ರೇನಮಃ ॥ ೧೦ ॥ ಓಂ ಅರ್ಕಾಯನಮಃ ॥೧೧॥ ಓಂ ಭಾಸ್ಕರಾಯನಮಃ ॥ ೧೨ ॥ ಓಂ ಮಿತ್ರ ರವಿ ಸೂರ್ಯ-ಭಾನು-ಖಗ-ಪೂಷ-ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ-ಮರೀಚ್ಯಾದಿತ್ಯ-ಸವಿತ್ರರ್ಕಭಾಸ್ಕರೇಭ್ಯೋನಮಃ ।(೧) ವಿನತಾತನಯೋ ದೇವಃ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷೀ ಸುರೇಶ್ವರಃ॥ಸಪ್ತಾಶ್ವಃ ಸಪ್ತರಜ್ಜುಶ್ಚ ಅರುಣೋಮೇ ಪ್ರಸೀದತು ॥೨॥ ಸಕಲಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಣೇ ಅರುಣಾಯ ನಮಃ ॥ ಆದಿತ್ಯಸ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ದಿನೇದಿನೇ ॥ ಜನ್ಮಾಂತರಸಹಸ್ರೇಷು ದಾರಿದ್ರ್ಯಂ ನೋಪಜಾಯತೇ ॥೩॥ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ—ಅನೇನ ದ್ವಾದಶ ನಮಸ್ಕಾರಾಖ್ಯೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ॥ (೨) ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುಹರಣಂ ಸರ್ವವ್ಯಾಧಿವಿನಾಶನಂ ॥ಸೂರ್ಯಪಾದೋದಕಂ ತೀರ್ಥಂ ಜಠರೇ ಧಾರಯಾಮ್ಯಹಂ ॥೪॥ ಇತಿ ತೀರ್ಥಂ ಪ್ರಾಶಯೇತ್ ॥

---

೪ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನಂ.

ಆಚಮನಂ । ಅದ್ಯಪೂರ್ವೋಚ್ಚಾರಿತ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಾತಃಸಮಿದಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ತದಂಗ ಪಂಚಭೂಸಂಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕಮಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಪಂಚಭೂಸಂಸ್ಕಾರ ಪೂರ್ವಕಂ ಪ್ರಾತಃಸಮಿದಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ವಾ) (೩) ಕುಶೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃಪರಿಸಮುಹ್ಯ ॥೩॥(೪) ಗೋಮಯೋದಕೇನ ತ್ರಿರುಪಲಿಪ್ಯ ॥೩॥ (೫) ಯಜ್ಞಕಾಷ್ಠೇನ ತ್ರಿರುಲ್ಲಿಖ್ಯ॥೩॥ (೬) ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ರೇಖಾಭ್ಯಃ ಪ್ರಾಂಚಃ ಪಾಂಸೂ

---

(೧) ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

(೨) ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಥಾಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೩) ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡಿಯನ್ನು ಮೂರು ದರ್ಭಗಳಿಂದ ತಗೆಯಬೇಕು.

(೪) ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೋಮಯೋದಕ(ಆಕಳಸಗಣಿ ನೀರು)ದಿಂದ ಮೂರುಸಾರೆ ಸಾರಿಸಬೇಕು.

(೫) ಸಾರಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತರೇದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ತೀರ್ಥದ ಸೌಟಿನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ರೇಖೆ (ಗೆರೆ) ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

(೬) ಹೆಬ್ಬೆರಳು ವ ಅನಾಮಿಕಬೆರಳು (ಕಿರಿಬೆರಳಿನ ಹತ್ತರ) ಇವುಗಳಿಂದ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು.

ನುದ್ಧೃತ್ಯ||೩||(೧) ಕುಶೋದಕೈ ಸ್ತ್ರಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ||೩|| (೨) ಆಗ್ನೇಯಕೋಣಾದಗ್ನಿಮಾದಾಯ || ಅನ್ವಗ್ನಿರಿತಿ ಗ್ರಾಮಾದಗ್ನಿಮಾಹೃತ್ಯ| ಓಂ ಅನ್ವಗ್ನಿರುಷಸಾಮಗ್ರಮಖ್ಯದನ್ವಹಾನಿ ಪ್ರಥಮೋಜಾತವೇದಾಃ||ಅನುಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಪುರುತ್ರಾಚರಶ್ಮೀನನುದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಆತತಂಥ ||೧|| ಪೃಷ್ಟೋದಿವೀತಿ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಬಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಪೃಷ್ಟೋದಿವಿ ಪೃಷ್ಟೋಅಗ್ನಿಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪೃಷ್ಟೋವಿಶ್ವಾ ಓಷಧೀರಾವಿವೇಶ || ವೈಶ್ವಾನರಃಸಹಸಾ ಪೃಷ್ಟೋಅಗ್ನಿಃಸನೋದಿವಾಸರಿಷಸ್ಪಾತುನಕ್ತಂ ||೨|| ಪಾವಕನಾಮಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ (೩)ಪಾಣಿನಾಗ್ನಿಂಸಾವಿತ್ರೀಭಿಸ್ತಿಸೃಭಿಃಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ| ತಾಗ್ಂಸವಿತು ರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ ಸವಿತಾಗ್ನಿಪ್ರಜ್ವಾಲನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ | ಓಂ ತಾಗ್ಂಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಸ್ಯ ಚಿತ್ರಾಮಾಹಂ ವೃಣೇಸುಮತಿಂ ವಿಶ್ವಜನ್ಯಾಂ ||ಯಾಮಸ್ಯಕಣ್ವೋ ಅದುಹತ್ ಪ್ರಪೀನಾಗ್ಂ ಸಹಸ್ರಧಾರಾಂ ಪಯಸಾಮಹೀಂಗಾಂ || ೩ || ತತ್ಸವಿತು ರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ|ಓಂ ತತ್ಸವಿತುಃ ||೪|| ವಿಶ್ವಾನಿದೇವಸವಿತರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋಗಾಯತ್ರೀ ಓಂ ವಿಶ್ವಾನಿದೇವಸವಿತ ರ್ದುರಿತಾನಿಪರಾಸುವ || ಯದ್ಭದ್ರಂತನ್ನಆಸುವ ||೫|| ಅಥಾಗ್ನಿಧ್ಯಾನಂ| ಚತ್ವಾರಿಶೃಂಗಾವಾಮದೇವ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಬಗ್ನಿಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ|| ಓಂ ಚತ್ವಾರಿಶೃಂಗಾತ್ರಯೋಅಸ್ಯಪಾದಾದ್ವೇಶೀರ್ಷೇ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋಅಸ್ಯ||| ತ್ರಿಧಾಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋರೋರವೀತಿ ಮಹೋದೇವೋಮರ್ತ್ಯಾಂ ಆವಿವೇಶ||೬|| ಸ್ಮೃತಿಮಂತ್ರಾಶ್ಚ | ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಂ ತ್ರಿಪಾದಂ ಚ ಸಪ್ತಹಸ್ತಂ ದ್ವಿನಾಸಿಕಂ|| ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರಂ ಷಳಕ್ಷಂ ಚ ಚತುಃಶೃಂಗಂ ದ್ವಿಶೀರ್ಷಕಂ ||೧||ಸ್ವಾಹಾಂ

---

(೧) ಹೋಮಭೂಮಿಗೆ ದರ್ಭೋದಕವನ್ನು ಮೂರುಸಾರಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

(೨) ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ತರಬೇಕು.

(೩) ಈ ಮೂರೂ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಉಗಳು ಸಿಡಿಯದಹಾಗೆ ಹಸ್ತದ ಮೇಲೆ ಊದಿ ಪ್ರಜ್ವಲಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ತು ದಕ್ಷಿಣೆಪಾರ್ಶ್ವೇ ದೇವೀಂ ವಾಮೇಸ್ವಧಾಂ ತಥಾ||ಬಿಭ್ರಾಣಂ ದಕ್ಷಿಣೈರ್ಹಸ್ತೈಃ ಶಕ್ತಿಮಿಧ್ಮಂ ಸ್ರುವಂ ಸ್ರುಚಂ ||೨||ತೋಮರಂ ವ್ಯಜನಂ ವಾಮೈರ್ಘೃತಪಾತ್ರಂ ತಥೈವಚ|| ಮೇಷಾರೂಢಂ ಸುಖಾಸೀನಂ ಜಟಾಮುಕುಟ ಮಂಡಿತಂ || ಸ್ವಾತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನಂ ಧ್ಯಾಯೇ ದೇವಂ ಹುತಾಶನಂ ||೩|| ಏಷೋಹದೇವಃ ಪರಮಾತ್ಮಾಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಅಗ್ನಿಸಂಮುಖೀಕರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||| ಓಂ ಏಷೋಹ ದೇವಃ ಪ್ರದಿಶೋನುಸರ್ವಾಃ ಪೂರ್ವೋಹಜಾತಃ ಸಉಗರ್ಭೇಅಂತಃ || ಸಏವ ಜಾತಃ ಸಜನಿಷ್ಯಮಾಣಃಪ್ರತ್ಯಙ್ಜನಾಸ್ತಿಷ್ಠತಿಸರ್ವತೋಮುಖಃ || ೭ ||ಶಾಂಡಿಲ್ಯಸಗೋತ್ರ ಮೇಷಾರೂಢ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ದೇವ ಮಮ ಸಮ್ಮುಖೋ ಭವ || ಅಥಾಗ್ನಿಪೂಜನಂ|ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾಗಾದಿ ಪೂಜಯೇತ್||(೧)ಓಂಅಗ್ನಯೇನಮಃ| ಓಂ ಹುತವಾಹನಾಯನಮಃ | ಓಂಹುತಾಶನಾಯನಮಃ | ಓಂಕೃಷ್ಣವರ್ತ್ಮನೇನಮಃ| ಓಂ ದೇವಮುಖಾಯನಮಃ| ಓಂ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಯನಮಃ| ಓಂ ವೈಶ್ವಾನರಾಯನಮಃ | ಓಂ ಜಾತವೇದಸೇನಮಃ| ಮಧ್ಯೇ| ಶ್ರೀ ಯಜ್ಞಪುರುಷಾಯನಮಃ|| ದಶಸಮಿತ್ಕಾಷ್ಠಾನಿ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವರಿತಿಜಲೇನ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ||ತತ್ಸವಿತುಃ || ೮ || ತಥೈವ ತಿಸ್ರಃ ಸಮಿಧಶ್ಚ | ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರದೀಪ್ಯ ಜುಹುಯಾತ್ | ಅಗ್ನೇಸುಶ್ರವಃಪಂಚಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಯಜುರಗ್ನಿಸಮಿಂಧನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಅಗ್ನೇಸುಶ್ರವಃಸುಶ್ರವಸಂಮಾಕುರು|ಯಥಾ ತ್ವ ಮಗ್ನೆ ಸುಶ್ರವಃ ಸುಶ್ರವಾ ಅಸಿ | ಏವಂಮಾಙ್ಗುಸುಶ್ರವಃ ಸೌಶ್ರವಸಂ ಕುರು| ಯಥಾ ತ್ವ ಮಗ್ನೆ ದೇವಾನಾಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ನಿಧಿಪಾಅಸಿ|ಏವಮಹಂ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ವೇದಸ್ಯ ನಿಧಿಪೋ ಭೂಯಾಸಂ || ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಗ್ನಿಂ ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯೋತ್ತಿಷ್ಠನ್ ಸಮಿಧಮಾದಾಯ| ಅಗ್ನಯೇ ಸಮಿಧಮೇಪಾತ ಇತಿದ್ವಯೋ ರ್ಮಂತ್ರಯೋಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃಕೃತಿರನುಷ್ಟುಬಗ್ನಿಃ ಸಮಿತ್ಸಮಿದಾಧಾನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ | ಓಂ ಅಗ್ನಯೆ ಸಮಿಧಮಾಹಾರ್ಷಂ ಬೃಹತೆ ಜಾತವೇದಸೆ ಯಥಾ ತ್ವ ಮಗ್ನೆ ಸಮಿಧಾ ಸಮಿಧ್ಯಸ ಏವಮಹ ಮಾಯುಷಾ ಮೇಧಯಾ ವರ್ಚಸಾ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸೇನ ಸಮಿಂಧೆ ಜೀವಪುತ್ರೊ ಮಮಾಚಾರ್ಯೊ ಮೇಧಾವ್ಯಹಮಸಾನ್ಯನಿರಾಕರಿಷ್ಣುರ್ಯಶಸ್ವೀ

(೧) ಅಗ್ನಿಯ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪೂರ್ವಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಂಟೂದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಗಂಧಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಮಾಡಬೇಕು.

ತೇಜಸ್ವೀ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಯನ್ನಾದೊ ಭೂಯಾಸಂ || ಓಂ ಏಷಾತೇಅಗ್ನೇಸಮಿತ್ತ
ಯಾವರ್ಧಸ್ವಚಾಚಪ್ಯಾಯಸ್ವ|| ವರ್ಧಿಷೀಮಹೀಚ ವಯಮಾಚಪ್ಯಾಶಿಷೀಮ ಹಿ
ಸ್ವಾಹಾ ||೯|| ಇದಮಗ್ನಯೇನಮಮ |ಇತ್ಯಗ್ನೌ ಸಮಿಧಮೇಕಾಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪೇತ್||
ಏವಂ ದ್ವಿತೀಯಾಂ ತೃತೀಯಾಂ ಚ|ಉಪವಿಶ್ಯ| ಪುನಃ ಅಗ್ನೇಸುಶ್ರವಃ ಪಂಚಾಹು
ತಯಃ ಪೂರ್ವವತ್ || ತೂಷ್ಣೀಂ ಪಾಣೀಪ್ರತಪ್ಯ | ತನೂಪಾ ಇತಿಚತುರ್ಣಾಂ
ಬೃಹದ್ದೇವೋ ಯಜುರಗ್ನಿರ್ಮುಖಮಾರ್ಜನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ|| ಓಂ ತನೂಪಾಅಗ್ನೇಸಿ
ತನ್ವಂಮೇಪಾಹಿಆಯುರ್ದಾ ಅಗ್ನೇಸ್ಯಾಯುರ್ಮೇದೇಹಿ || ವರ್ಚೋದಾಅಗ್ನೇಸಿವ
ರ್ಚೋಮೇದೇಹಿ || ಅಗ್ನೇಯನ್ಮೇತನ್ವಾಊನಂತನ್ಮಆಪೃಣ || ೧೦ ||

ಮೇಧಾಂ ದೇವಃ ಸವಿತಾ ಆದಧಾತು| ಮೇಧಾಂ ದೇವೀ ಸರಸ್ವತೀ ಆದ
ಧಾತು|ಮೇಧಾಮಶ್ವಿನೌ ದೇವಾವಾಧತ್ತಾಂ ಪುಷ್ಕರಸ್ರಜೌ|ಪುನಃಪಾಣೀ ಪ್ರತಪ್ಯ|
ಅಂಗಾನಿಚಮಪ್ರಜಾಪತಿ ರ್ಯಜು ರ್ಲಿಂಗೋಕ್ತಾ ಅಂಗಾಲಂಭನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ|
ಓಂ(೧)ಅಂಗಾನಿ ಚ ಮ ಆಪ್ಯಾಯಂತಾಂ ಸರ್ವಾಂಗಾಲಂಭನಂ|ವಾಕ್ ಚ ಮ
ಆಪ್ಯಾಯತಾಂ ಮುಖಸ್ಯಾಲಂಭನಂ|ಪ್ರಾಣ ಶ್ಚ ಮ ಆಪ್ಯಾಯತಾಂ ನಾಶಿಕಯೋ
ರಾಲಂಭನಂ|ಚಕ್ಷು ಶ್ಚ ಮ ಆಪ್ಯಾಯತಾಂ ಚಕ್ಷುಷೋ ರಾಲಂಭನಂ|ಶ್ರೋತ್ರಂ
ಚ ಮ ಆಪ್ಯಾಯತಾಂ ಶ್ರೋತ್ರಯೋ ರಾಲಂಭನಂ | ಯಶೋಬಲಂ ಚ ಮ
ಆಪ್ಯಾಯತಾಂ ಮಂತ್ರಪಾಠಮಾತ್ರಂ | ಕಶ್ಯಪಸ್ಯೇತ್ಯಗ್ನಿರಾಶೀ ರ್ಭಸ್ಮನಾತಿಲಕ
ಧಾರಣೆ ವಿನಿಯೋಗಃ | ಓಂಕಶ್ಯಪಸ್ಯತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಲಲಾಟೆ | ಜಮದಗ್ನೇಸ್ತ್ರ್ಯಾ
ಯುಷಂ ಕಂಠೆ| ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಬಾಹ್ವೋಃ| ತನ್ಮೇಅಸ್ತುತ್ರ್ಯಾ
ಯುಷಂಹೃದಿ|ಅಥಪ್ರಾರ್ಥನಾ|ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾಂಮೇಧಾಂ ಯಶಃಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ
ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ || ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿ ಮೆ ಹವ್ಯವಾಹನ
|| ೪ ||(೨)ಸ್ವಕೀಯಂ ಗೋತ್ರಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಅಭಿವಾದಯೇತ್|ಅಮುಕಗೋತ್ರಃ
......ಸೂತ್ರಃ...... ಶುಕ್ಲಯಜುರ್ವೇದಾಂತರ್ಗತ ಕಣ್ವಶಾಖಾಧ್ಯಾಯಿ...
ಶರ್ಮಾಹಂ ಭೋ ಅಗ್ನೆ ತ್ವಾ ಮಭಿವಾದಯೇ ಇತಿ ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ|ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ವಾ

(೧) ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಂಠದಲ್ಲಿ, ಎರಡೂ ಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೨) ತನ್ನ ಗೋತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಚ-ಅನೇನ ಪ್ರಾತಃಸಮಿದಾಧಾನಕರ್ಮಣಾ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ|| (೧)ಕಾಲದ್ವಯೋಪಪಾದ್ಯಾಯ ಕರ್ಮಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೇ || ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗರೂಪಾಯ ಯಜ್ಞೇಶಾಯ ನಮೋನಮಃ || ೫ || ನಮಸ್ತೆ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯ ನಮಸ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಯೆ || ನಮ ಆಹವನೀಯಾಯ ಯಜ್ಞೇಶಾಯ ನಮೋನಮಃ || ೬ || ವಿಸರ್ಜನಂ | ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಪರಮೇಶ್ವರ || ಯತ್ರಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾ ಸ್ತತ್ರ ಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ || ೭ || ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ವಿಸೃಜೇತ್ ||

---

೯ ದೇವತಾರ್ಚನಂ.

ಶ್ರೀಮಂಗಳಮೂರ್ತಯೇನಮಃ||ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪಙ್ಕ್ತಿರ್ಗಣಪತಿರ್ಧ್ಯಾನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ|| ಓಂ ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ ಗಣಪತಿಗ್‌ಂ ಹವಾಮಹೆ ||ಪ್ರಿಯಾಣಾಂತ್ವಾಪ್ರಿಯಪತಿಗ್‌ಂ ಹವಾಮಹೇ || ನಿಧೀನಾಂತ್ವಾ ನಿಧಿಪತಿಗ್‌ಂ ಹವಾಮಹೇ ವಸೋಮಮ || ೧ || ಗಣಪತಯೇನಮಃ || (ಇತಿ ತ್ರಿಃ) ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕ ದಂತಶ್ಚ ಕಪಿಲೋ ಗಜಕರ್ಣಕಃ| ಲಂಬೋದರಶ್ಚ ವಿಕಟೋ ವಿಘ್ನನಾಶೊ ಗಣಾಧಿಪಃ||೧|| ಧೂಮ್ರ ಕೇತುರ್ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಭಾಲಚಂದ್ರೋ ಗಜಾನನಃ | ದ್ವಾದಶೈತಾನಿನಾಮಾನಿ ಯಃಪಠೇಚ್ಛೃಣುಯಾದಪಿ || ೨ || ವಿದ್ಯಾರಂಭೇ ವಿವಾಹೇಚ ಪ್ರವೇಶೇ ನಿರ್ಗಮೆ ತಥಾ||ಸಂಗ್ರಾಮೆ ಸಂಕಟೆಚೈವ ವಿಘ್ನ ಸ್ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೆ ||೩|| ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ದೇವಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ || ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇ ಸರ್ವ ವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೆ || ೪ || ಅಭೀಪ್ಸಿತಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪೂಜಿತೋ ಯಃ ಸುರಾಸುರೈಃ|| ಸರ್ವವಿಘ್ನಹರ ಸ್ತಸ್ಮೈಗಣಾಧಿಪತಯೇನಮಃ ||೫|| ವಂದೇ ಹಂ ಮಂಗಳಾತ್ಮಾನಂ ಭಾಸ್ವಂತಂ ವೇದವಿಗ್ರಹಂ || ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಂಜಿಷ್ಣುಂ ಹರಿಹರಪ್ರಭುಂ ||೬ || ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂ ಜಿತಕ್ರೋಧಂ ಸದಾಧ್ಯಾನ ಪರಾಯಣಂ|| ಆನಂದನಿಲಯಂ ವಂದೆ ಯೋಗಾನಂದಂ ಮುನೀಶ್ವರಂ || ೭ || ವೇದಾಂತವೇದ್ಯಂ ಸಕಲಾಗಮಜ್ಞಂ ದಯಾಸುಧಾಸಿಂಧುಮನಂತರೂಪಂ || ಶ್ರೀಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಂ ಶ್ರೀಮದ್ಗುರುಂ ನಿತ್ಯಮಹಂ ನಮಾಮಿ||೮|| ಯತ್ರ ಯೋಗೀಶ್ವರಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಯತ್ರ ಪಾರ್ಥೋ ಧನುರ್ಧರಃ || ತತ್ರ ಶ್ರೀರ್ವಿಜಯೋಭೂತಿ

---

(೧) ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಧೃಸ್ವಾ ನೀತಿರ್ಮತಿರ್ಮಮ ॥ ೯ ॥ ಸರ್ವೇಷ್ವಾರಂಭಕಾರ್ಯೇಷು ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಭುವನೇಶ್ವರಾಃ॥ ದೇವಾ ದಿಶಂತು ನಃ ಸಿದ್ಧಿಂ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಾನ ಜನಾರ್ದನಾಃ ॥೧೦॥ ಲಾಭ ಸ್ತೇಷಾಂ ಜಯಸ್ತೇಷಾಂ ಕುತ ಸ್ತೇಷಾಂ ಪರಾಜಯಃ ॥ ಯೇಷಾಮಿಂದೀವರಶ್ಯಾಮೋ ಹೃದಯಸ್ಥೋ ಜನಾರ್ದನಃ ॥ ೧೧ ॥ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ನಾಸ್ತಿ ತೇಷಾಮಮಂಗಲಂ॥ ಯೇಷಾಂ ಹೃದಿಸ್ಥೋ ಭಗವಾನ್ಮಂಗಲಾಯತನಂ ಹರಿಃ ॥ ೧೨ ॥ ವಿನಾಯಕಂ ಗುರುಂ ಭಾನುಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರಾನ್ ॥ ಸರಸ್ವತೀಂಪ್ರಣಮ್ಯಾದೌಸರ್ವಕಾರ್ಯಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ॥೧೩॥ ತದೇವ ಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರಬಲಂ ತದೇವ ॥ ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೆ ತೇಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥ ೧೪ ॥ ಓಂ ಗಣಪತಯೇನಮಃ । ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಭ್ಯಾಂನಮಃ । ಓಂ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಾಭ್ಯಾಂನಮಃ । ಓಂ ವಾಣೀಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಭ್ಯಾಂನಮಃ। ಓಂ ಶಚೀಪುರಂದರಾಭ್ಯಾಂನಮಃ। ಓಂ ಮಾತಾಪಿತೃಭ್ಯಾಂನಮಃ । ಓಂ ಇಷ್ಟದೇವತಾಭ್ಯೋನಮಃ । ಓಂ ಕುಲದೇವತಾಭ್ಯೋನಮಃ । ಓಂ ಗ್ರಾಮದೇವತಾಭ್ಯೋನಮಃ। ಓಂ ಸ್ಥಾನದೇವತಾಭ್ಯೋನಮಃ।ಓಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋನಮಃ। ಇತಿ ಸರ್ವಾನ್ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ।ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ (೧) । ಪೃಥ್ವಿ ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಲೋಕಾ ದೇವಿ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧೃತಾ ॥ ತ್ವಂ ಚ ಧಾರಯ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರು ಚಾಸನಂ ॥೧೫॥ ಆಸನೆ । ಅನಂತಾಸನಾಯನಮಃ । ಕೂರ್ಮಾಸನಾಯನಮಃ। ವಿಮಲಾಸನಾಯನಮಃ। ಸುಖಾಸನಾಯನಮಃ। ಚತುಸ್ರಕ್ತಿರ್ದಧ್ಯಙಾಥರ್ವಣಃ ಪಂಕ್ತಿಃ ಸೂರ್ಯಃ ಆಸನೋಪವೇಶನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ। ಓಂಚತುಸ್ರಕ್ತಿರ್ನಾಭಿರ್ಋತಸ್ಯಸಪ್ರಥಾಃಸನೋವಿಶ್ವಾಯುಃ ಸಪ್ರಥಾಸ್ಸನಃ ಸರ್ವಾಯುಃ ಸಪ್ರಥಾಃ ॥ ಅಪದ್ವೇಷೋ ಅಪಹ್ವರೋನ್ಯವ್ರತಸ್ಯ ಸಶ್ಚಿಮ ॥೨॥ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ ಶಿಖಾಂ ಬಧ್ವಾಚಮ್ಯ।ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ। (೨) ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀವೇಂಕಟೇಶಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಜ್ಞಾನೇನ ಯಥಾಮಿಲಿತೋಪಚಾರೈಶ್ಚ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ॥ ತದಂಗಕಲಶಾರಾಧನಂ ಶಂಖಪೂಜಾಂ ಘಂಟಾರ್ಚನಂ ದೀಪಪೂಜನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೆ॥ (ಕಲಶಪೂಜಾ)

---

(೧) ಎರಡೂ ಕೈಗಳ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ (ಉದ್ದವಾಗಿ) ಮಾಡಿ ಕರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ತನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮುದ್ರೆಯಾಗುವದು.

(೨) ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಅಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕು.

(೧) ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಃ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ || ಮೂಲೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ || ೧೬ || ಕುಕ್ಷೌ ತು ಸಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ || ಋಗ್ವೇದೋಽಥಯಜುರ್ವೇದಃ ಸಾಮವೇದೋಽಪ್ಯಥರ್ವಣಃ ||೧೭|| ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಲಶಾಂಬುಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ || ಪುಷ್ಟಿಃ ಶಾಂತಿಶ್ಚ ಗಾಯತ್ರೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಚ ಸರಸ್ವತೀ||೧೮|| ಆಯಾಂತು ದೇವಪೂಜಾರ್ಥಂ ಅಭಿಷೇಕಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ || ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ|| ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧೋ ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ||೧೯|| ಕಲಶದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಗಂಧಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ || ಕಲಶಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್(೨)।ಶಂಖಪೂಜನಂ। (೩)ಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತಂ ಶಂಖಂ ಪ್ರಣವೇನಾಪೂರ್ಯ। ತ್ವಂ ಪುರಾ ಸಾಗರೋತ್ಪನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ವಿಧೃತಃ ಕರೇ || ನಮಿತಃ ಸರ್ವದೇವೈಶ್ಚ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ||೨೦||ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಪಾವಮಾನಾಯ ಧೀಮಹಿ|| ತನ್ನಃ ಶಂಖಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ||೨೧|| ಶಂಖಸ್ಥದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಗಂಧಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ||(೪)ಶಂಖಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ||ಶಂಖೋದಕಂ ಕಲಶೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ|ತಜ್ಜಲಮಾದಾಯ| ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವರಿತಿಮಂತ್ರೇಣ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ದೇವಾಂಶ್ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ|ಆತ್ಮಾನಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್|| ಘಂಟಾಪೂಜನಂ| ಆಗಮಾರ್ಥಂ ತು ದೇವಾನಾಂ ಗಮನಾರ್ಥಂ ತು ರಕ್ಷಸಾಂ|ಕುರ್ವೇ ಘಂಟಾರವಂ ತತ್ರ ದೇವತಾಹ್ವಾನಲಾಂಛನಂ ||೨೨|| ಘಂಟಾನಾದಂ ಕೃತ್ವಾ ಪೂಜಯೇತ್| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಃ ಘಂಟಾಯೈ ನಮಃ ಗಂಧಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|| ಘಂಟಾಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್||ತತೋ ದೀಪಪೂಜನಂ| ಭಕ್ತ್ಯಾ ದೀಪಂ ಪ್ರಯ

---

(೧) ಬೊಗಸೆಲು ನೀರಿನ ತಂಬಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಈ ಮಂತ್ರ (ಶ್ಲೋಕ) ಗಳನ್ನು ಅನ್ನಬೇಕು.

(೨) ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕಲಶಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಬಲಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಲಶಮುದ್ರೆಯಾಗುವದು.

(೩) ಶಂಖದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವರುಣನು, ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಇರುವರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವತ್ತು ತೀರ್ಥಗಳು ಶಂಖದಲ್ಲಿರುವವು. ಕಾರಣ ಶಂಖವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು.

(೪) ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಬಲಗೈ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಡಗೈ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಬಲಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಲು ಶಂಖಮುದ್ರೆಯಾಗುವದು.

ಚ್ಛಾವಿ ದೇವಾಯ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ॥ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ನಿರಯಾದ್ ಘೋರಾದ್ದೀಪ ಜ್ಯೋತಿರ್ನಮೋಽಸ್ತುತೆ ||೨೩|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ | ದೀಪಸ್ಥದೇವತಾಯೈನಮಃ ಗಂಧಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|| ಅಥಧ್ಯಾನಂ ||ಶಾಂತಾಕಾರಂ ಭುಜಗಶಯನಂ ಪದ್ಮನಾಭಂ ಸುರೇಶಂ ವಿಶ್ವಾಧಾರಂ ಗಗನಸದೃಶಂ ಮೇಘವರ್ಣಂ ಶುಭಾಂಗಂ||ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಂ ಕಮಲನಯನಂ ಯೋಗಿಭಿರ್ಧ್ಯಾನಗಮ್ಯಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಭವಭಯಹರಂ ಸರ್ವಲೋಕೈಕನಾಥಂ || ೨೪ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀವೆಂಕಟೇಶಾಭ್ಯಾಂನಮಃ| ಧ್ಯಾನಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ| ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀವೇಂಕಟೇಶಾಭ್ಯಾಂನಮಃ|ಆವಾಹನಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ|ಆಸನಂಸ|ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪಾದ್ಯಂಸ|ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ|ಅರ್ಘ್ಯಂಸ|ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ|ಆಚಮನಂಸ |ಮಾನಸ್ತೋಕಇತಿ ಮಲಾಪಕರ್ಷಣಸ್ನಾನಂ | ಓ ಂಮಾನಸ್ತೋಕೇತನಯೇಮಾನಆಯುಷಿ ಮಾನೊ ಗೋಷು ಮಾನೊಅಶ್ವೇಷುರೀರಿಷಃ || ಮಾನೊವೀರಾನ್ ರುದ್ರಭಾಮಿನೋ ವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮಂತಃಸದಮಿತ್ವಾಹವಾಮಹೆ ||೩||ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ| ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀವೇಂಕಟೇಶಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಮಲಾಪಕರ್ಷಣಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ| ಪಂಚಾಮೃತಸ್ನಾನಂ| ಓಂ ಪಯಃಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪಯಓಷಧೀಷು ಪಯೋದಿವ್ಯಂತರಿಕ್ಷೆ ಪಯೋಧಾಃ|| ಪಯಸ್ವತೀಃ ಪ್ರದಿಶಃಸಂತುಮಹ್ಯಂ ||೪|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀವೇಂಕ| ಪಯಃಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ| ಪಯಃಸ್ನಾನಾಂತೆ ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ| ಸಕಲಪೂಜಾರ್ಥೆ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯವಾಜಿನಃ || ಸುರಭಿನೊಮುಖಾಕರತ್ಪ್ರಣಆಯೂಂಷಿತಾರಿಷತ್ || ೫ ||ಓಂ ಭೂ.| ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ,|ದಧಿಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ| ದಧಿಸ್ನಾನಾಂತೆ ಶುದ್ಧೋದಕಂ|ಸಕಲಪೂಜಾ.| ಓಂ ಘೃತವಿುಮಿಕ್ಷೇ ಘೃತಮಸ್ಯಯೋನಿರ್ಘೃತೆಶ್ರಿತೊ ಘೃತಮ್ವಸ್ಯಧಾಮ ॥ ಅನುಷ್ವಧಮಾವಹಮಾದಯಸ್ವಸ್ವಾಹಾಕೃತಂ ವೃಷಭವಕ್ಷಿಹವ್ಯಂ ||೬|| ಓಂ ಭೂರ್ಭು.|ಘೃತಸ್ನಾನಂಸ.| ಘೃತಸ್ನಾನಾಂತೆ ಶುದ್ಧೋ.|ಸಕಲಪೂಜಾ.|ಓಂ ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೆಮಧು

ಕ್ಷರಂತಿಸಿಂಧವಃ || ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ || ೭ || ಮಧುನಕ್ತಮುತೋ ಷಸೋಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಗ್ಂ ರಜಃ|| ಮಧುದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ || ೮ || ಮಧು ಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಂ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ || ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋಭವಂ ತುನಃ|| ಮಧು ಮಧು ಮಧು ||೯|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ| ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ.|ಮಧು ಸ್ನಾನಂ|ಮಧುಸ್ನಾನಾಂತೆ ಶುದ್ಧೋ.ಸಂ|ಓಂಸ್ವಾದ್ವೀಂತ್ವಾಸ್ವಾದುನಾತೀವ್ರಾಂ ತೀವ್ರೇಣಾಮೃತಾಮಮೃತೇನ|| ಮಧುಮತೀಂ ಮಧುಮತಾ ಸೃಜಾಮಿಸಗ್ಂ ಸೋಮೇನ || ಸೋಮೋಸ್ಯಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ಪಚ್ಯಸ್ವಸರಸ್ವತ್ಯೈ ಪಚ್ಯಸ್ವೇಂದ್ರಾಯ ಸುತ್ರಾಮ್ಣೇಪಚ್ಯಸ್ವ||೧೦||ಓಂ ಭೂರ್ಭು |ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ.| ಶರ್ಕರಾಸ್ನಾನಂ ಸಮ| ಶರ್ಕರಾಸ್ನಾನಾಂತೆಶುದ್ಧೋದ.|ಸಕಲಪೂಜಾ.| ಓಂ ಯಾಃಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾ ಅಪುಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ||ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋಮುಂಚಂತ್ವಗ್ಂ ಹಸಃ|೧೧ ಫಲೋದಕಸ್ನಾನಂ ಸಮ. | ಫಲೋದಕಸ್ನಾನಾಂತೆ ಶು. ಸ. | (ಪಂಚಾಮೃತಂ ಪಾತ್ರಾಂತರಂಕೃತ್ವಾ) ಓಂ ಅಗ್ಂಶುನಾತೆ ಅಗ್ಂಶುಃಪೃಚ್ಯತಾಂಪರುಷಾ ಪರುಃ || ಗಂಧಸ್ತೆಸೋಮಮವತು ಮದಾಯರಸೊ ಅಚ್ಯುತಃ || ೧೨ || ಓಂ ಭೂ. | ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ.| ಗಂಧೋದಕೇನೊದ್ವರ್ತನಸ್ನಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|(ಅಭಿ ಷೇಕಮಂತ್ರಃ)| ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃಸಹಸ್ರಪಾತ್ || ಸಭೂ ಮಿಗ್ಂ ಸರ್ವತಃ ಸ್ಪೃತ್ವಾತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಂ || ೧ || ಪುರುಷಏವೇದಗ್ಂ ಸರ್ವಂಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚಭಾವ್ಯಂ|| ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನೊ ಯದನ್ನೇನಾತಿ ರೋಹತಿ ||೨|| ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾತೊ ಜ್ಯಾಯಾಗ್ಂಶ್ಚ ಪೂರುಷಃ||ಪಾದೋ s

ಸ್ಯವಿಶ್ವಾಭೂತಾನಿ ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂದಿವಿ ॥ ೩ ॥ ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ ಪುರುಷಃ
ಪಾದೋಽಸ್ಯೇಹಾಭವತ್ ಪುನಃ ॥ ತತೋವಿಷ್ವಙ್ವ್ಯಕ್ರಾಮತ್ ಸಾಶನಾನಶನೇ ಅಭಿ ॥ ೪ ॥
ತತೋ ವಿರಾಳಜಾಯತ ವಿರಾಜೋ ಅಧಿಪೂರುಷಃ ॥ ಸಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂ
ಮಿಮಥೋಪುರಃ ॥ ೫ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಃ ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಂ ॥
ಪಶೂಗ್ಂಸ್ತಾಗ್ಂಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನ್ ಆರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ಚಯೇ ॥ ೬ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ಯ
ಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಋಚಃ ಸಾಮಾನಿಜಜ್ಞಿರೇ ॥ ಛಂದಾಗ್ಂಸಿಜಜ್ಞಿರೇತಸ್ಮಾದ್ಯಜುಸ್ತ
ಸ್ಮಾದಜಾಯತ ॥ ೭ ॥ ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ ಅಜಾಯಂತಯೇಕೇಚೋಭಯಾದತಃ ॥ ಗಾವೋ
ಹಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾಜ್ಜಾತಾ ಅಜಾವಯಃ ॥ ೮ ॥ ತಂಯಜ್ಞಂಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರೌಕ್ಷ
ನ್ಪುರುಷಂಜಾತಮಗ್ರತಃ ॥ ತೇನದೇವಾ ಅಯಜಂತ ಸಾಧ್ಯಾಋಷಯಶ್ಚಯೇ ॥ ೯ ॥
ಯತ್ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ ಕತಿಧಾವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ ॥ ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯ ಕೌಬಾಹೂ
ಕಾವೂರೂ ಪಾದಾ ಉಚ್ಯೇತೇ ॥ ೧೦ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀ
ದ್ಬಾಹೂರಾಜನ್ಯಃಕೃತಃ ॥ ಊರೂತದಸ್ಯಯದ್ವೈಶ್ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಗ್ಂಶೂದ್ರೋ
ಅಜಾಯತ ॥ ೧೧ ॥ ಚಂದ್ರಮಾಮನಸೋ ಜಾತಶ್ಚಕ್ಷೋಃ ಸೂರ್ಯೋ ಅಜಾಯತ ॥
ಶ್ರೋತ್ರಾದ್ವಾಯುಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಶ್ಚ ಮುಖಾದಗ್ನಿರಜಾಯತ ॥ ೧೨ ॥ ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀ
ದಂತರಿಕ್ಷಗ್ಂಶೀರ್ಷ್ಣೋದ್ಯೌಃ ಸಮವರ್ತತ ॥ ಪದ್ಭ್ಯಾಂಭೂಮಿರ್ದಿಶಃಶ್ರೋತ್ರಾ
ತ್ತಥಾ ಲೋಕಾಂ ಅಕಲ್ಪಯನ್ ॥ ೧೩ ॥ ಯತ್ಪುರುಷೇಣಹವಿಷಾದೇವಾಯಜ್ಞ
ಮತನ್ವತ ॥ ವಸಂತೋಽಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಂಗ್ರೀಷ್ಮ ಇಧ್ಮಃಶರದ್ಧವಿಃ ॥ ೧೪ ॥ ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾ

ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ಪರಿಧಯಸ್ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತಸಮಿಧಃ ಕೃತಾಃ॥ದೇವಾಯದ್ಯಜ್ಞಂತನ್ವಾನಾ ಅಬಧ್ನನ್
ಪುರುಷಂಪಶುಂ॥ ೧೫ ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತದೇವಾ ಸ್ತಾನಿಧರ್ಮಾಣಿ
ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್॥ತೇಹನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇಸಾಧ್ಯಾಃ
ಸಂತಿದೇವಾಃ॥೧೬॥ ಓಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಂಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿ ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯ ವೈ
ನಮೋನಮಃ॥ಭವೇಭವೇನಾತಿ ಭವೇಭವಸ್ವಮಾಂ ಭವೋದ್ಭವಾಯನಮಃ ॥ ೧೩ ॥
ವಾಮದೇವಾಯ ನಮೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ
ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮೋಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬಲಾಯನಮೋ
ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಃ ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮೋ ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ
॥ ೧೪ ॥ ಅಘೋರೇಭ್ಯೋಽಥ ಘೋರೇಭ್ಯೋ ಘೋರಘೋರತರೇಭ್ಯಃ ॥ ಸರ್ವೇ
ಭ್ಯಃಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯೋನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತುರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ ॥೧೫॥ ತತ್ಪುರುಷಾಯ
ವಿದ್ಮಹೇ ಮಹಾದೇವಾಯಧೀಮಹಿ ॥ ತನ್ನೋರುದ್ರಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್॥ ೧೬ ॥
ಈಶಾನಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾ ಮೀಶ್ವರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮ
ಣೋಧಿಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವೋ ಮೇಅಸ್ತು ಸದಾಶಿವೋಂ ॥ ೧೭ ॥ ಹರೋಂ ಹರೋಂ
ಹರಹರಹರ॥ಅಮೃತಾಭಿಷೇಕೋಽಸ್ತು । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ.।
ಅಭಿಷೇಕಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ।ಆಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ।ಓಂಯುವ
ಸ್ವಾಯವಾಸ ಉಪಸ್ತೃಣಂತ್ವ ಧೀವಾಸಂಯಾಹಿರಣ್ಯಾನ್ಯಸ್ಮೈ॥ ಸಂದಾನಮರ್ವಂ
ತಂಪಡ್ವೀಶಂಪ್ರಿಯಾದೇವೇಷ್ವಾಯಾಮಯಂತಿ॥೧೮॥ಓಂಭೂರ್ಭು.F.।ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ।
ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ।ಆಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈಆಧರ
ಣಾರ್ಥೇ ಅಕ್ಷತಾನ್ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂಪವಿತ್ರಂ ॥೨೫॥

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ.|ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ.| ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ || ಆಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ||೨೬|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ.| ಗಂಧಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | ಓಂ ಶ್ರೀಖಂಡಂ ಚಂದನಂ ದಿವ್ಯಂ ಗಂಧಾಢ್ಯಂ ಸುಮನೋಹರಂ ॥ ವಿಲೇಪನಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಂದನಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ || ೨೭ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ.| ಚಂದನಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|| ಮಾಲ್ಯಾದೀನಿಸುಗಂಧೀನಿ ಮಾಲತ್ಯಾದೀನಿ ವೈ ಪ್ರಭೋ||ಮಯಾನೀತಾನಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಗೃಹಾಣಪರಮೇಶ್ವರ || ೨೮ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ|ಪುಷ್ಪಾಣಿಸಮ.|ತುಲಸೀಂ ಹೇಮರೂಪಾಂಚರತ್ನರೂಪಾಂಚಮಂಜರೀಂ|| ಭವಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಂ ತುಭ್ಯಂ ಅರ್ಪಯಾಮಿ ಹರಿಪ್ರಿಯಾಂ||೨೯|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ತುಲಸೀಂ ಸಮ. | ಕೇಶವಾದಿ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿನಾಮಭಿರ್ವಾ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ || ತ್ರಿದಳಂ ತ್ರಿಗುಣಾಕಾರಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂಚ ತ್ರಯಾಯುಧಂ|| ತ್ರಿಜನ್ಮಪಾಪಸಂಹಾರಂ ಏಕಬಿಲ್ವಂ ಶಿವಾರ್ಪಣಂ || ೩೦ || ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಓಂ ಅಹಿರಿವಭೋಗೈಃ ಪರ್ಯೇತಿ ಬಾಹುಂ ಜ್ಯಾಯಾ ಹೇತಿಂ ಪರಿಬಾಧಮಾನಃ ||

ಹಸ್ತಘ್ನೋವಿಶ್ವಾವಯುನಾನಿವಿದ್ವಾನ್ಪುಮಾನ್ ಪುಮಾಗ್ಂಸಂಪರಿಪಾತು ವಿಶ್ವತಃ

|| ೧೯ ||ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ||ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|| ವನಸ್ಪತಿರಸೋದ್ಭೂತೋಗಂಧಾಢ್ಯೋ ಗಂಧ ಉತ್ತಮಃ|| ಆಘ್ರೇಯಃಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಧೂಪೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ||೩೦|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ|ಧೂಪಂಸಮರ್ಪ|| ಸಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿ ವರ್ತಿಸಂಯುಕ್ತಂ ವಹ್ನಿನಾ ಯೋಜಿತಂ ಮಯಾ || ದೀಪಂ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯತಿಮಿರಾಪಹ ||೩೧|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ದೀಪಂ ಸಮ.|| (ಬಲಿಹರಣಾಂತಂ ವೈಶ್ವದೇವಂಕೃತ್ವಾ ನೈವೇದ್ಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್) ಪಾಕಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ|ಪ್ರಚೋದಯಾತ್||ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯಸ್ವಾಹಾ || ಓಂ ಅಪಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ| ಓಂವ್ಯಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ| ಓಂಉದಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ||ಓಂ ಸಮಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ಅಮುಕನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|ಪಾನೀಯಂ ಸ| ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ಸ|ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಸ| ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಸ|ಆಚಮನಂ ಸ| ಕರೋದ್ವರ್ತನಾರ್ಥೇಚಂದನಂ ಸಂ| ಮುಖವಾಸಾರ್ಥೇ| ಪೂಗೀಫಲೈಶ್ಚ ಕರ್ಪೂರೈರ್ನಾಗವಲ್ಲೀದಲೈರ್ಯುತಂ || ಏಲಾಚೂರ್ಣಾದಿ ಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ||೩೨|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ತಾಂಬೂಲಂ ಸ| ಇದಂ ಫಲಂ ಮಯಾ ದೇವ

ಸ್ಥಾಪಿತಂ ಪುರತ ಸ್ತವ || ತೇನ ಮೇ ಫಲಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿರ್ಭವೇಜ್ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ||೩೩||
ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ಫಲಂ ಸ| ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ||
ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಂ ಅತಃಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ||೩೪||ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ದಕ್ಷಿಣಾಂ
ಸಮ|ಓಂ ಅಗ್ನಿಜ್ಯೋತಿಷಂತ್ವಾವಾಯುಮತೀಂ ಪ್ರಾಣವತೀಂ || ಸ್ವರ್ಗ್ಯಾಗ್ಜ್ಞ
ಸ್ವರ್ಗಾಯೋಪಸದಧಾಮಿಭಾಸ್ವತೀಂ||ಅಗ್ನಿಜ್ಯೋತಿರ್ಜ್ಯೋತಿರಗ್ನಿಸ್ವಾಹಾ||೨೦||
ಸೂರ್ಯಜ್ಯೋತಿಷಂತ್ವಾ ವಾಯುಮತೀಂ ಪ್ರಾಣವತೀಂ ||ಸ್ವರ್ಗ್ಯಾಗ್ಜ್ಞಸ್ವರ್ಗಾ
ಯೋಪಸದಧಾಮಿ ಭಾಸ್ವತೀಂ || ಸೂರ್ಯೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಜ್ಯೋತಿಃ ಸೂರ್ಯಃ
ಸ್ವಾಹಾ ||೨೧|| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ| ಉತ್ತರನೀರಾಜನಂ ಸ| ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ| ಓಂ ಗಣಾ
ನಾಂತ್ವಾ ||೨೨|| ಓಂ ಅಂಬೇ ಅಂಬಿಕೇಂಬಾಲಿಕೆ ನ ಮಾನಯತಿ ಕಶ್ಚನ||ಸಸಸ್ತ್ಯ
ಶ್ವಕಃ ಸುಭದ್ರಿಕಾಂ ಕಾಂಪೀಲವಾಸಿನೀಂ||೨೩|| ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜನ್ತ
ದೇವಾಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್||ತೇಹನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚನ್ತ
ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸನ್ತಿ ದೇವಾಃ||೨೪|| ಓಂ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯಪ್ರಸಹ್ಯ
ಸಾಹಿನೇ|| ನಮೋ ವಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೆ || ಸ ಮೇ ಕಾಮಾನ್ಕಾಮ
ಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಂ || ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈಶ್ರವಣೋ ದದಾತು || ಕುಬೇರಾಯ
ವೈ ಶ್ರವಣಾಯ || ಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮಃ ||೨೫|| ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ|| ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ
ಭೌಜ್ಯಂ ಸ್ವಾರಾಜ್ಯಂ ವೈರಾಜ್ಯಂ ಪಾರಮೇಷ್ಠ್ಯಂ ರಾಜ್ಯಂ ಮಹಾರಾಜ್ಯ ಮಾಧಿ
ಪತ್ಯಮಯಂ|| ಸಮಂತ ಪರ್ಯಾಈಸ್ಯಾತ್ || ಸಾರ್ವಭೌಮಃ ಸಾರ್ವಾಯುಷ
ಅಂತಾದಾಪರಾರ್ಧಾತ್ ||ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಸಮುದ್ರಪರ್ಯಂತಾಯಾ ಏಕರಾಳಿತಿ|ತದ
ಪ್ಯೇಷಃ ಶ್ಲೋಕೋಽಭಿಗೀತೋ ಮರುತಃ ಪರಿವೇಷ್ಟಾರೋ ಮರುತ್ತಸ್ಯಾವಸನ್
ಗೃಹೆ || ಆವಿಕ್ಷಿತಸ್ಯ ಕಾಮಪ್ರೇ ರ್ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸಭಾಸದ ಇತಿ||ಯೋ ವೈತಾಂ

ಬ್ರಹ್ಮಣೋವೇದಅಮೃತೇನಾವೃತಾಂ ಪುರೀಂ|| ತಸ್ಮೈಚಬ್ರಹ್ಮಚ ಬ್ರಹ್ಮಾಚ ಆಯು ಷ್ಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಜಾಂ ದದುಃ || ಓಂ ವಿಶ್ವತಶ್ಚ ಕ್ಷುರುತ.||೨೬||ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೆ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ || ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ||೨೭||ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ|ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸ.|ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ(ಅನ್ಯ)ಜನ್ಮಾಂ ತರ ಕೃತಾನಿಚ || ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ನಶ್ಯಂತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಪದೆಪದೆ || ೩೫ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವ.|ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಸ.|ಆವಾಹನಂ ನಜಾನಾಮಿ ನಜಾನಾಮಿ ತ ವಾರ್ಚನಂ||ಪೂಜಾಂ ಚೈವ ನಜಾನಾಮಿ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ||೩೬||ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ||ತಸ್ಮಾತ್ಕಾರುಣ್ಯಭಾವೇನ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಜನಾ ರ್ದನ ||೩೭||ಮತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಪಾಪಿಷ್ಠ ಸ್ತ್ವತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಪಾಪಹಃ || ಇತಿ ಮತ್ವಾದಯಾಸಿಂಧೋ ಯಥೇಚ್ಛಸಿ ತಥಾ ಕುರು ||೩೮|| ಯದಕ್ಷರ ಪದಭ್ರಷ್ಟಂ ಮಾತ್ರಾಹೀನಂ ತು ಯದ್ಭವೇತ್ || ತತ್ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಮ್ಯತಾಂ ದೇವ ಪ್ರಸೀದ ಪರ ಮೇಶ್ವರ || ೩೯ || ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂ ಸಮ. ವಿಷ್ವಕ್‌ಸೇನೋದ್ಧವಾಕ್ರೂರಾಃ ಸನ ಕಾದ್ಯಾಃ ಶುಕಾದಯಃ || ಮಹಾವಿಷ್ಣುಪ್ರಸಾದಂಹಿ ಸರ್ವೇ ಗೃಣ್ಣಂತು ವೈಷ್ಣ ವಾಃ || ೪೦ || ಇತಿ ಪಾರ್ಷದ ಪೂಜಾಂ ಶೇಷಗಂಧಾದಿಭಿಃ ಕೃತ್ವಾ | ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ. ಅನೇನ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜನೇನ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೇಂಕಟೇಶಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ||

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಧ್ಯಾ.

ಆಚಮನಂ|| ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ|| ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ|| ಮಮೋಪಾ ತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲ ಸಂಧ್ಯೋ ಪಾಸನಮಹಂಕರಿಷ್ಯೇ|| ಅಥಾವಾಹನಂ|| ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಯುವತೀಂ ಶುಕ್ಲಾಂ ಶುಕ್ಲ ವಸ್ತ್ರಾಂ ತ್ರಿಲೋಚನಾಂ || ತ್ರಿಶೂಲಿನೀಂ ವೃಷಾರೂಢಾಂ ಯಜುರ್ವೇದೇನ ಸಂಯುತಾಂ || ೧ || ರುದ್ರಾಣೀಂ ರುದ್ರಪತ್ನೀಂ ರುದ್ರಲೋಕ ನಿವಾಸಿನೀಂ|| ಕೈಲಾಸವಿಹಿತಾವಾಸಾಮಾಯಾಂತೀಂ ರುದ್ರಮಂಡಲಾತ್ ||೨|| ಆಗಚ್ಛವರದೇ ದೇವಿ ತ್ರ್ಯಕ್ಷರೇರುದ್ರವಾದಿನಿ|| ರುದ್ರಾಣಿ ಛಂದಸಾಂಮಾತಃರುದ್ರಯೋನೇನಮೋ

ಸ್ತುತೇ ||೩|| ಆಪಃಪುನಂತು ಪೃಥಿವೀತಸ್ಯ ನಾರಾಯಣಋಷಿಃ | ಅಷ್ಟೀಛಂದಃ ಆಪಃಪೃಥಿವೀ ದೇವತಾಪ್ರಾಶನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಆಪಃಪುನಂತು ಪೃಥಿವೀಂ ಪೃಥಿವಿಪೂತಾ ಪುನಾತುಮಾಂ || ಪುನಂತುಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಪೂತಾ ಪುನಾತುಮಾಂ|| ಯದುಚ್ಛಿಷ್ಟಮಭೋಜ್ಯಂ ಯದ್ವಾದುಶ್ಚರಿತಂಮಮ || ಸರ್ವಂಪುನಸ್ತುಮಾಮಾ ಪೋಽಸತಾಂಚ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ|| ಅನೇನ ಸಕೃದಾಚಮೇತ್|| ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತ್ಯಾದಿ ಪೂರ್ವವತ್ || ಆಚಮ್ಯ|| ತತ್ಸವಿತುರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ ಸವಿತಾಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲಾರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನೇ ವಿ.||ತತಸ್ತಿಷ್ಠನ್|| ಸಪ್ರಣವಾಂ ವ್ಯಾಹೃತಿಪೂರ್ವಾಂ ಗಾಯತ್ರೀಮುಚ್ಚಾರ್ಯ || ಸಕೃದರ್ಘ್ಯಂದದ್ಯಾತ್ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ|| ತತ್ಸವಿತುಃ || ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಪ್ರರವಾತ್ಮನೇ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ|| ಜಲೇನಾಸಾವಾದಿತ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪವಿಸರ್ಜನಾಂತಂ ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯಾವತ್ ಕುರ್ಯಾತ್ ||

ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಃ

ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಃ |ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃಶಿಖಾಂ ಬಧ್ವಾಆಚಮ್ಯಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ | ಓಂ ತತ್ಸತ್‌ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಮಹಂಕರಿಷ್ಯೆ | ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ || ತತ್ಸವಿತು ರ್ವರೇಣ್ಯಂ || ೧ || ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ ವಾಯವಸ್ಥ || ದೇವೋವಃಸವಿತಾಪ್ರಾರ್ಪಯತುಶ್ರೇಷ್ಠತಮಾಯಕರ್ಮಣೆ || ೨ || ಅಗ್ನೆನಯ ಸುಪಥಾ ರಾಯೆ ಅಸ್ಮಾನ್ವಿಶ್ವಾನಿದೇವವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್||ಯುಯೋಧ್ಯ ಸ್ಮಜ್ಜು ಹುರಾಣ ಮೇನೊ ಭೂಯಿಷ್ಠಾಂ ತೆ ನಮ ಉಕ್ತಿಂ ವಿಧೇಮ ||೩|| ಸವ್ಯೆ ಸಂಭಾರಾನ್ ಸಂಭರತಿ || ಯೊಹವೈಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಚ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಚ ವೇದ || ಸ್ವಯಂಭು ಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ || ಅಗ್ನಿಮೀಳೆ ಪುರೋಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವ ಮೃತ್ವಿಜಂ || ಹೊತಾರಂ ರತ್ನಧಾತಮಮ್ ||೪||ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ

ವೀತಯೇ ಗೃಣಾನೋ ಹವ್ಯದಾತಯೇ॥ ನಿಹೋತಾ ಸತ್ಸಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ॥ ೫॥ ಶನ್ನೋ

ದೇವೀ ರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋಭವನ್ತು ಪೀತಯೇ॥ ಶಂಯೋ ರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ॥೬॥

ಅಥ ಮಂಡಲಂ ದಕ್ಷಿಣ ಮಕ್ಷಿ ಹೃದಯಂ॥ ಅಥಾತೋಧಿಕಾರಃ॥ ಫಲಯುಕ್ತಾನಿ
ಕರ್ಮಾಣಿ ॥ ಅಥಾತೋ ಗೃಹ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀ ಪಾಕಾನಾಂ ಕರ್ಮ ॥ ಸಮಾಮ್ನಾಯಃ
ಸಮಾಮ್ನಾತಃ॥ ಮಯರಸತಜಭನಲಗಸಂಮಿತಂ॥ ಗೌಃ ಗ್ಮಾ ॥ ಪಂಚ ಸಂವತ್ಸರ
ಮಯಂ॥ ಅಥ ಶಿಕ್ಷಾಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ॥ ವೃದ್ಧಿರಾದೈಚ್॥ಯೋಗೀಶ್ವರಂ ಯಾಜ್ಞ
ವಲ್ಕ್ಯಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಮುನಯೋಬ್ರುವನ್ ॥ ವರ್ಣಾಶ್ರಮೇತರಾಣಾಂ ಚ ಬ್ರೂಹಿ
ಧರ್ಮಾನಶೇಷತಃ ॥೧॥ ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ನರಂಚೈವ ನರೋತ್ತಮಂ
ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ವ್ಯಾಸಂ ತತೋ ಜಯ ಮುದೀರಯೇ ॥೨॥ ಅಥಾತೋ ಧರ್ಮಂ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ್ಯಾಮಃ ॥ ಅಥಾತೋ ಧರ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ॥ ಅಥಾತೋ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ॥
ಇದಂ ಜನಾ ಉಪಶ್ರುತ॥ ನಮೋಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮೋಸ್ತ್ವಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈ
ನಮ ಓಷಧೀಭ್ಯಃ ॥ ನಮೋ ವಾಚೇ ನಮೋ ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಮಹತೇ
ಕರೋಮಿ ॥೩॥ ಇತಿ ವಿದ್ಯಾ ತಪೋಯೋನಿ ರ ಯೋನಿರ್ವಿಷ್ಣುರೀಡಿತಃ ॥ ವಾಗ್ಯ
ಜ್ಞೇನಾರ್ಚಿತೋ ದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂಮೇ ಜನಾರ್ದನಃ ॥೪॥ ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ। ಯಸ್ಯ
ಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ—ಅನೇನ-ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಾಖ್ಯೇನ ಕರ್ಮಣಾಪರಮೇಶ್ವರಃಪ್ರೀಯತಾಂ॥

ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ॥ ಅದ್ಯಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ—ಶುಭತಿಥೌ ಪರ
ಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃ ತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ।ಓಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಆಗತ ಶೃಣುತಾಮ ಇಮಗ್ಂ ಹವಂ ॥ ಏದಂ

ಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ॥೧॥ಓಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಶೃಣುತೇ ಮಗ್ಂ ಹವಂ ಮೇಯೆ ಅನ್ತರಿಕ್ಷೇ

ಯ ಉಪದ್ಯವಿಷ್ಠ॥ ಯೇ ಅಗ್ನಿ ಜಿಹ್ವಾ ಉತ ವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್

ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಂ ॥೨॥ ಆಗಚ್ಛಂತು ಮಹಾಭಾಗಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾ

ಬಲಾಃ ॥ ಯೇ ತರ್ಪಣೇಽತ್ರ ವಿಹಿತಾಃ ಸಾವಧಾನಾ ಭವಂತು ತೇ ॥ ೧ ॥ ಇತ್ಯಾ
ವಾಹ್ಯದೇವತೀರ್ಥೇನ ತರ್ಪಯೇತ್ ॥ ಏಕೈಕಾಂಜಲಿಃ ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾತೃಪ್ಯತಾಂ
॥೧॥ ವಿಷ್ಣುಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ ॥ ೨ ॥ ರುದ್ರಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ ॥ ೩ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಿಸ್ತೃಪ್ಯ

ತಾಂ ||೪|| ದೇವಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೫|| ಛಂದಾಗ್ಂಸಿ ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೬|| ವೇದಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೭|| ಋಷಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೮|| ಪುರಾಣಾಚಾರ್ಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೯|| ಗಂಧರ್ವಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ || ೧೦ || ಇತರಾಚಾರ್ಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೧೧|| ಸಂವತ್ಸರಃ ಸಾವಯವಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ ||೧೨|| ದೇವ್ಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೧೩|| ಅಪ್ಸರಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೧೪|| ದೇವಾನುಗಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ||೧೫|| ನಾಗಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೧೬|| ಸಾಗರಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೧೭|| ಪರ್ವತಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ||೧೮||ಸರಿತಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೧೯|| ಮನುಷ್ಯಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೦|| ಯಕ್ಷಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೧||ರಕ್ಷಾಗ್ಂಸಿತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೨||ಪಿಶಾಚಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ||೨೩|| ಸುಪರ್ಣಾಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೪|| ಭೂತಾನಿತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೫|| ಪಶವಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೬|| ವನಸ್ಪತಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ||೨೭||ಓಷಧಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ ||೨೮|| ಭೂತಗ್ರಾಮಶ್ಚತುರ್ವಿಧಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ ||೨೯|| ತತೋನಿವೀತಿರುದಙ್ಮುಖಃ || ಋಷೀನಾವಾಹ್ಯದ್ವಿದ್ವಿಸ್ತರ್ಪಯೇತ್ || ಸಪ್ತಋಷಯಃ ಪ್ರತಿಹಿತಾಃ ಶರೀರೇ ಸಪ್ತರಕ್ಷಂತಿ ಸದಮಪ್ರಮಾದಂ||ಸಪ್ತಾಪಸ್ವಪತೋಲೋಕ ಮೀಯುಸ್ತತ್ರ ಜಾಗ್ರತೋ ಅಸ್ವಪ್ನಜೌ ಸತ್ರಸದೌಚದೇವೌ || ೩ || ಸಹಸ್ತೋಮಾಃಸಹ ಛಂದಸ ಆವೃತಃ ಸಹಪ್ರಮಾ ಋಷಯಃ ಸಪ್ತದೈವ್ಯಾಃ || ಪೂರ್ವೇಷಾಂ ಪಂಥಾಮನುದೃಶ್ಯಧೀರಾ ಅನ್ವಾಲೇಭಿರೆ ರಥ್ಯೋನ ರಶ್ಮೀನ್||೪||ಓಂಸನಕಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ ಸನಕಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ ||೧|| ಸನಂದನಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|ಸನಂದನ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ||೨||ಸನಾತನಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ | ಸನಾತನಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ||೩||ಕಪಿಲಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|ಕಪಿಲಸ್ತೃ. ||೪|| ಆಸುರಿಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ| ಆಸುರಿಸ್ತೃ. ||೫||ವೋಢುಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|ವೋಢು ಸ್ತೃ. ||೬|| ಪಂಚಶಿಖಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ| ಪಂಚಶಿಖಸ್ತೃ.||೭||ಅಪಸವ್ಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಃ|| ಪಿತೄನಾವಾಹ್ಯ ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿಃ ತರ್ಪಯೇತ್||

ಉಶಂತಸ್ತ್ವಾನಿಧೀಮಹ್ಯುಶಂತಃ ಸಮಿಧೀಮಹಿ || ಉಶನ್ನುಶತ ಆವಹಪಿತೄನ್ಹವಿಷೇಅತ್ತವೇ|| ೫ || ಆಯಂತುನಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸೋಽಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಥಿಭಿ ರ್ದೇವಯಾನೈಃ||ಅಸ್ಮಿನ್ಯಜ್ಞೇಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತೋ ಧಿ ಬ್ರುವಂತು ತೇಽ

ವಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ || ೬ || ಕವ್ಯವಾಡನಲಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ| ಕವ್ಯವಾಡನಲಸ್ತೃ.| ಕವ್ಯವಾಡನಲಸ್ತೃ. ||೧|| ಸೋಮಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ| ಸೋಮಸ್ತೃ. | ಸೋಮಸ್ತೃ. || ೨ || ಯಮಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ| ಯಮಸ್ತೃ.| ಯಮಸ್ತೃ. || ೩ || ಅರ್ಯಮಾತೃಪ್ಯತಾಂ| ಅರ್ಯಮಾತೃ.|ಅರ್ಯಮಾತೃ. ||೪|| ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಿತರಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ| ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಿತರಸ್ತೃ.||ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಿತರಸ್ತೃ. || ೫ || ಸೋಮಪಾಃ ಪಿತರಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ| ಸೋಮಪಾಃ ಪಿತರಸ್ತೃ.| ಸೋಮಪಾಃ ಪಿತರಸ್ತೃ. || ೬ || ಬರ್ಹಿಷದಃ ಪಿತರಸ್ತೃಪ್ಯಂತಾಂ|ಬರ್ಹಿಷದಃ ಪಿತರಸ್ತೃ.| ಬರ್ಹಿಷದಃ ಪಿತರಸ್ತೃ|| ೭ || ಯಮಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಯಮಾಯನಮಸ್ತ.| ಯಮಾಯನಮಸ್ತ.|| ೧ || ಧರ್ಮರಾಜಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಧರ್ಮರಾಜಾಯ.|ಧರ್ಮರಾಜಾಯ|| ೨ || ಮೃತ್ಯವೇನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಮೃತ್ಯವೇ.| ಮೃತ್ಯವೇ || ೩ || ಅಂತಕಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಅಂತಕಾಯ.| ಅಂತಕಾಯ. || ೪ || ವೈವಸ್ವತಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ವೈವಸ್ವತಾಯ |ವೈವಸ್ವತಾಯ.|| ೫ ||ಕಾಲಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಕಾಲಾಯ.|ಕಾಲಾಯ. ||೬|| ಸರ್ವಭೂತಕ್ಷಯಾಯ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ಸರ್ವಭೂತಕ್ಷಯಾಯ.| ಸರ್ವಭೂತಕ್ಷಯಾಯ. || ೭ || ಔದುಂಬರಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಔದುಂಬರಾಯ.|ಔದುಂಬರಾಯ. ||೮|| ದಧ್ನಾಯನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|, ದಧ್ನಾಯ.|ದಧ್ನಾಯ. ||೯|| ಅನಿಲಾಯ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಅನಿಲಾಯ.| ಅನಿಲಾಯ. ||೧೦|| ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ | ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ. | ಪರಮೇಷ್ಠಿನೆ.||೧೧|| ವೃಕೋದರಾಯ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ| ವೃಕೋದರಾಯ.| ವೃಕೋದರಾಯ.||೧೨||ಚಿತ್ರಾಯ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಚಿತ್ರಾಯ.|ಚಿತ್ರಾಯ. ||೧೩|| ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯ ನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ|ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯ.|ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯ.||೧೪|| ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸುರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ | ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ || ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹಃ... ಶರ್ಮಾ ... ಗೋತ್ರಃ ರುದ್ರರೂಪಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ|| ಪ್ರಪಿತಾಮಹಃ...ಶರ್ಮಾ ...ಗೋತ್ರಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ || ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ|| ಮಾತಾ... ದಾ... ಗೋತ್ರಾ ವಸುರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ || ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ || ಪಿತಾಮಹೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ರುದ್ರರೂಪಾತೃಪ್ಯತಾಂ || ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ || ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ || ಸಾಪತ್ನಮಾತಾ...ದಾ...ಗೋ

ತ್ವಾ ವಸುರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ||ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ||

ಉದೀರ ತಾ ಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ|| ಅಸುಂ ಯ ಈಯುರ ವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾ ಸ್ತೇನೋಽವಂತು ಪಿತರೋ ಹವೇಷು ||೧|| ಅಂಗಿರಸೋ ನಃ ಪಿತರೋ ನ ವಗ್ವಾ ಅಥರ್ವಾಣೋ ಭೃಗವಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ || ತೇಷಾಂ ವಯಗ್ಂ ಸುಮತೌ ಯಜ್ಞಿಯಾ ನಾ ಮಪಿಭದ್ರೆ ಸೌಮನಸೆ ಸ್ಯಾಮ ||೨|| ಆಯಂತು ನಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸೋಽಗ್ನಿ ಷ್ವಾತ್ತಾಃಪಥಿಭಿ ರ್ದೇವಯಾನೈಃ|| ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೆ ಸ್ವಧಯಾ ಮದನ್ತೋಽಧಿ ಬ್ರುವಂತು ತೇವಂತ್ವಸ್ಮಾನ್||೩ ಊರ್ಜಂವಹಂತೀ ರಮೃತಂ ಘೃತಂ ಪಯಃ ಕೀಲಾಲಂ ಪರಿಸ್ರುತಂ || ಸ್ವಧಾಸ್ಥ ತರ್ಪಯತ ಮೆ ಪಿತೄನ್ ||೪|| ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾಯಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾನಮಃ ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾಯಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾನಮಃ|| ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾಯಿಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾನಮಃ ||೫|| ಯೆ ಚೇ ಹ ಪಿತರೊ ಯೇಚನೆಹಯಾಗ್ಂಶ್ಚ ವಿದ್ಮಯಾಂ ಉಚನಪ್ರ ವಿದ್ಮ||ತ್ವಂ ವೇತ್ಥಯತಿತೆಜಾತವೇದಃ ಸ್ವಧಾಭಿ ರ್ಯಜ್ಞಗ್ಂ ಸುಕೃತಂ ಜುಷಸ್ವ ||೬|| ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೆ ಮಧುಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ|| ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ || ೭ || ಮಧು ನಕ್ತ ಮುತೋಷಸೊ ಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಗ್ಂ ರಜಃ || ಮಧುದ್ಯೌರಸ್ತುನಪಿತಾ || ೮ || ಮಧುಮಾನ್ನೊ ವನಸ್ಪತಿ ರ್ಮಧುಮಾಂ ಅಸ್ತುಸೂರ್ಯಃ || ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತುನಃ || ಮಧು ಮಧು ಮಧು || ೯ || ತೃಪ್ಯಧ್ವಂ || ೩ ||

ನಮೋವಃ ಪಿತರಃ ಶುಷ್ಮಾ ಯ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಸ್ತಪಸೇ|| ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಯಜ್ಜೀವಂ ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ರಸಾಯ || ೧ || ನಮೋವಃ ಪಿತರೋ ಘೋರಾಯಮನ್ಯವೇ ಸ್ವಧಾಯೈ ವಃ ಪಿತರೋ ನಮಃ || ಏತದ್ವಃ ಪಿತರೋ ವಾಸೋ ಗೃಹಾನ್ನಃ ಪಿತರೋ ದತ್ತ || ೨ || ಉದಾಯ್ಯವಾ ಸ್ವಾಯುಷೋತ್ ಪರ್ಜನ್ಯ ಸ್ಯಧಾವಭಿಃ || ಉದಸ್ಥಾ ಮನ್ಯೃತಾಂ ಅನು ||೩||

ಮಾತಾಮಹಃ...ಶರ್ಮಾ....ಗೋತ್ರಃವಸೂರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ || ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಧಾನಮಃ || ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ರುದ್ರರೂಪಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂತಸ್ಮೈ|| ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಃ...ಶರ್ಮಾ... ಗೋತ್ರಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ || ಮಾತಾಮಹೀ... ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ವಸೂರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ||ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ||ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ರುದ್ರರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ || ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ || ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಪತ್ನೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ವಸುರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಸುತಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸುರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ||ಕನ್ಯಾ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ವಸುರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಪಿತೃವ್ಯಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸುರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ|| ಮಾತುಲಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸೂರೂಪಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂಜಲಂ ತಸ್ಮೈ|| ಭ್ರಾತಾ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸುರೂಪಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ|| ಪಿತೃಭಗಿನೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ...ವಸುರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ||ಇದಂಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಮಾತೃಭಗಿನೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ವಸುರೂಪಾತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಆತ್ಮಭಗಿನೀ...ದಾ...ಗೋತ್ರಾ ವಸುರೂಪಾ ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಯೈ|| ಶ್ವಶುರಃ... ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸುರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂಜಲಂ ತಸ್ಮೈ|| ಗುರುಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ...ವಸುರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂಜಲಂ ತಸ್ಮೈ|| ಆಚಾರ್ಯಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ ವಸುರೂಪಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂಜಲಂತಸ್ಮೈ||

ಪರಮಗುರುಃ...ಶರ್ಮಾ...ಗೋತ್ರಃ...ವಸುರೂಪ ಸ್ತೃಪ್ಯತಾಂ|| ಇದಂ ಜಲಂ ತಸ್ಮೈ|| ಆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂಭಪರ್ಯಂತಂ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃಮಾನವಾಃ || ತೃಪ್ಯಂತು ಪಿತರಃ ಸರ್ವೇ ಮಾತೃ ಮಾತಾಮಹಾದಾಯಃ || ಅತೀತ ಕುಲಕೋಟೀನಾಂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ನಿವಾಸಿನಾಂ || ಆ ಬ್ರಹ್ಮಭುವನಾಲ್ಲೋಕಾತ್ ಇದಮಸ್ತು ತಿಲೋದಕಂ || ಯೇಬಾಂಧವಾ ಬಾಂಧವಾಯೆ ಯೇಽನ್ಯ ಜನ್ಮನಿ ಬಾಂಧವಾಃ || ತೇಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿ ಮಾಯಾಂತು ಮಯಾದತ್ತೇನ ಭೂತಲೆ || ಇತಿ ಮಂತ್ರೇ ಭೂಮ್ಯಾಂ ಜಲಾಂಜಲಿಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ||ಯೇಕೇಚಾಸ್ಮತ್ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಅಪುತ್ರಾ ಗೋತ್ರಿಣೋ ಮೃತಾಃ || ತೇಗೃಹ್ಣಂತು ಮಯಾ ದತ್ತಂ ವಸ್ತ್ರನಿಷ್ಪೀಡನೋದಕಂ ॥ ಸವ್ಯಂ|| ಆಚಮ್ಯ| ಪಾತ್ರಣಾನಾಯಮ್ಯ| ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಮಿಶ್ರಿತೋದಕೇನ ತರ್ಪಣ ಪಾತ್ರಏವ ಬ್ರಹ್ಮಾದೀನುದ್ದಿಶ್ಯ ಅಂಜಲಿಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪೇತ್ || ಬ್ರಹ್ಮ ಜಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಥಮಂ ಪುರಸ್ತಾ ದ್ವಿಸೀಮತಃ ಸುರುಚೋವೇನ ಆವಃ ||ಸಬುಧ್ನ್ಯಾ ಉಪಮಾ ಅಸ್ಯ ವಿಷ್ಠಾಃ ಸತಶ್ಚಯೋನಿಮಸತಶ್ಚ ವಿವಃ ||೧|| ಬ್ರಹ್ಮಣೆ ನಮಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಪೂಜಯಾಮಿ | ಇದಂ ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಚಕ್ರಮೆ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೆಪದಂ|| ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೆ ಸ್ವಾಹಾ ||೨|| ವಿಷ್ಣವೇನಮಃ ವಿಷ್ಣುಂ ಪೂಜಯಾಮಿ | ನಮಸ್ತೆ ರುದ್ರಮನ್ಯವ ಉತೋತ ಇಷವೇನಮಃ||ಬಾಹುಭ್ಯಾಮುತತೆನಮಃ| ೩|| ರುದ್ರಾಯನಮಃ ರುದ್ರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ| ತತ್ಸವಿತು ರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ || ಧಿಯೊಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ||೪|| ಸವಿತ್ರೇನಮಃ ಸವಿತಾರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ | ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚರ್ಷಣೀ ಧೃತೋವೊ ದೇವಸ್ಯ ಸಾನಸಿ || ದ್ಯುಮ್ನಂ ಚಿತ್ರ ಶ್ರವಸ್ತಮಂ || ೫|| ಮಿತ್ರಾಯನಮಃ ಮಿತ್ರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ| ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣಃ ಶೃಧೀಹವ ಮದ್ಯಾಚ ಮೃಳಯ ॥ ತ್ವಾಮವಸ್ಯ ರಾಚಕೆ || ೬ || ವರುಣಾಯನಮಃ ವರುಣಂ ಪೂಜಯಾಮಿ | ಅಥೋಪ

ಸ್ಥಾನಂ | ಅದೃಶ್ರಮಸ್ಯ ವಾಮದೇವೋ ಹಗ್ಂಸಃ ಶುಚಿಷದಿತಿ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವೋ ದ್ವಯೋಃ ಸೂರ್ಯೋ ಗಾಯತ್ರೀ ಸೂರ್ಯೋಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಅದೃಶ್ರಮಸ್ಯ ಕೇತವೋ ವಿರಶ್ಮಯೋ ಜನಾಂ ಅನು ||ಭ್ರಾಜನ್ತೋ ಅಗ್ನಯೋ ಯಥಾ|| ಉಪಯಾಮ ಗೃಹೀತೋಽಸಿ ಸೂರ್ಯಾಯತ್ವಾ ಭ್ರಾಜ ಏಷತೇಯೋನಿಃ ಸೂರ್ಯಾಯತ್ವಾಭ್ರಾಜೇ||ಸೂರ್ಯಭ್ರಾಜಸ್ವನ್ ಭ್ರಾಜಸ್ವಾಗ್ಂಸ್ತ್ವಂದೇವೇಷ್ವಸಿ|| ಭ್ರಾಜಸ್ವಾನಹಂ ಮನುಷ್ಯೇಷು ಭೂಯಾಸಂ ||೧|| ಹಗ್ಂಸಃ ಶುಚಿಷದ್ವಸುರಂ ತರಿಕ್ಷ ದ್ಧೋತಾ ವೇದಿಷದತಿಥಿ ದುರೋಣಸತ್ || ನೃಷದ್ವರ ಸದೃ ತಸದ್ವ್ಯೋ ಮಸದಬ್ಜಾ ಗೋಜಾ ಋತಜಾ ಅದ್ರಿಜಾ ಋತಂ ಬೃಹತ್ ||೨||ಪ್ರಾಚ್ಯೈದಿಶೇ ಇಂದ್ರಾಯನಮಃ | ಇತಿ ಸರ್ವದಿಶೋ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ | ಉಪವಿಶೇತ್ || ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ || ಅಗ್ನಯೇನಮಃ | ಪೃಥಿವ್ಯೈನಮಃ | ಓಷಧೀಭ್ಯೋನಮಃ | ವಾಚೇನಮಃ| ವಾಚಸ್ಪತಯೇನಮಃ | ಅದ್ಭ್ಯೋನಮಃ | ಮಹದ್ಭ್ಯೋನಮಃ | ಅಪಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ | ವಿಷ್ಣವೇನಮಃ | ವರುಣಾಯ.ನಮಃ | ಸಂವರ್ಚಸೇತಿಮುಖಂ ವಿಮೃಜ್ಯ| ಸಂವರ್ಚಸಾ ಪಯಸಾ ಸನ್ತನೂಭಿರಗನ್ಮಹಿ ಮನಸಾ ಸಗ್ಂಶಿವೇನ || ತ್ವಷ್ಟಾ ಸುದತ್ರೋ ವಿದಧಾತು ರಾಯೋಽನು ಮಾರ್ಷ್ಟು ತನ್ವೋ ಯದ್ವಿಲಿಷ್ಟಂ|| ೩ ||ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತರ್ಪಣ ಪಾತ್ರಸ್ಥಜಲಮಂಜಲಿನಾದಾಯ ಮುಖಂ ಸಂಶೋಧಯೇತ್|| ದೇವಾ ಗಾತುವಿದೋ ಗಾತುಮಿತ್ವಾ ಗಾತುಮಿತ || ಮನಸಸ್ಪತ ಇಮಂ ದೇವ ಯಜ್ಞಗ್ಂಸ್ವಾಹಾ ವಾತೇಧಾಃ ||೪|| ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ—— ಅನೇನದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃತರ್ಪಣಾಖ್ಯೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಭಗವಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ||

೧೨ ವೈಶ್ವದೇವ ವಿಧಿಃ.

ಆಚಮನಂ| ಅದ್ಯಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂ ಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ|ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಆತ್ಮಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಅನ್ನಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಪಂಚಸೂನಾದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಚ ವೈಶ್ವದೇವಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ | ತದಂಗಪಂಚಭೂ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪೂರ್ವಕಮಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ | ಕುಶೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ಪರಿಸಮುಹ್ಯ| ಗೋಮಯೋದಕೇನ ತ್ರಿರುಪಲಿಪ್ಯ| ಯಜ್ಞಕಾಷ್ಠೇನ ತ್ರಿರುಲ್ಲಿಖ್ಯ| ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ರೇಖಾಭ್ಯಃ ಪತ್ರಿಂಚಃ ಪಾಂಸೂನ್ಯುದ್ಧೃತ್ಯ | ಕುಶೋದಕೈ ಸ್ತ್ರಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ| ಆಗ್ನೇಯ ಕೋಣಾದಗ್ನಿಮಾದಾಯ| ಅನ್ವಗ್ನಿರಿತಿಗ್ರಾಮಾದಗ್ನಿಮಾಹೃತ್ಯ|| ಓಂ ಅನ್ವಗ್ನಿರುಷಸಾಮಗ್ರ ಮಖ್ಯದನ್ವಹಾನಿ ಪ್ರಥಮೋ ಜಾತವೇದಾಃ|| ಅನುಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಪುರುತ್ರಾಚ ರಶ್ಮೀನನುದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಆತತಂಥ ||೧|| ಪೃಷ್ಠೋದಿವೀತಿ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಬಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಪೃಷ್ಠೋದಿವಿ ಪೃಷ್ಠೋ ಅಗ್ನಿಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪೃಷ್ಠೋ ವಿಶ್ವಾ ಓಷಧೀರಾ ವಿವೇಶ|| ವೈಶ್ವಾನರಃ ಸಹಸಾ ಪೃಷ್ಠೋ ಅಗ್ನಿಃ ಸನೋ ದಿವಾ ಸರಿಷಸ್ಪಾತು ನಕ್ತಂ ||೨|| ಪಾವಕನಾಮಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ| ತಿಸೃಭಿಃ ಸಾವಿತ್ರಿಭಿ ರಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲಯೇತ್|| ತಾಗ್ಂ ಸವಿತುರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ ಸವಿತಾ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಲನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ಓಂ ತಾಗ್ಂ ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಸ್ಯ ಚಿತ್ರಾಮಾಹಂವೃಣೇ ಸುಮತಿಂ ವಿಶ್ವಜನ್ಯಾಂ|| ಯಾಮಸ್ಯ ಕಣ್ವೋ ಅದುಹತ್ ಪ್ರಪೀನಾಗ್ಂ ಸಹಸ್ರಧಾರಾಂ ಪಯಸಾ ಮಹೀಂ ಗಾಂ||೩|| ತತ್ಸವಿತುರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ|ಓಂ ತತ್ಸವಿತುಃ||೪||ವಿಶ್ವಾನಿದೇವಸವಿತರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ| ಓಂ ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವಸವಿತರ್ದುರಿತಾನಿ ಪರಾಸುವ|| ಯದ್ಭದ್ರಂ ತನ್ನ ಆಸುವ ||೫|| ಅಥಾಗ್ನಿಧ್ಯಾನಂ|| ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾವಾಮದೇವ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಬಗ್ನಿಮಾ

ತೀ ಧ್ಯಾನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ । ಓಂ ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯ ಪಾದಾದ್ವೇಶೀರ್ಷೆ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೊ ಅಸ್ಯ॥ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೊ ರೋರವೀತಿ ಮಹೊ ದೇವೊ ಮರ್ತ್ಯಾಂ ಆವಿವೇಶ ॥೬॥ ಸ್ಮೃತಿಮಂನ್ತ್ರಾಶ್ಚ ॥ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಂ ತ್ರಿಪಾದಂಚ ಸಪ್ತ ಹಸ್ತಂ ದ್ವಿನಾಸಿಕಂ ॥ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರಂ ಷಳಕ್ಷಂಚ ಚತುಃಶೃಂಗಂ ದ್ವಿಶೀರ್ಷಕಂ ॥೧॥ಸ್ವಾಹಾಂತು ದಕ್ಷಿಣೆ ಪಾರ್ಶ್ವೇದೇವೀಂ ವಾಮೆಸ್ವಧಾಂ ತಥಾ। ಬಿಭ್ರಾಣಂ ದಕ್ಷಿಣೈರ್ಹಸ್ತೈಃ ಶಕ್ತಿಮಿಧ್ಮಂ ಸ್ರುವಂ ಸ್ರುಚಂ॥೨॥ ತೋಮರಂ ವ್ಯಜನಂ ವಾಮೈರ್ಘೃತಪಾತ್ರಂ ತಥೈವಚ ॥ ಮೇಷಾರೂಢಂ ಸುಖಾಸೀನಂ ಜಟಾಮುಕುಟ ಮಂಡಿತಂ॥ಸ್ವಾತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನಂ ಧ್ಯಾಯೇದೇವಂ ಹುತಾಶನಂ॥೩॥ ಏಷೋಹದೇವಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಅಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟು ಬಗ್ನಿಸಂಮುಖೀಕರಣೆ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಓಂ ಏಷೋಹ ದೇವಃ ಪ್ರದಿಶೋನುಸರ್ವಾಃ ಪೂರ್ವೋಹ ಜಾತಃ ಸಉಗರ್ಭೇ ಅನ್ತಃ। ಸಏವ ಜಾತಃ ಸಜನಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಜನಾಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸರ್ವತೋಮುಖಃ॥೭॥ಮುಖಂಯಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಹವ್ಯಭುಕ್ ಕವ್ಯಭುಕ್ ತಥಾ॥ಪಿತೄಣಾಂ ಚನಮಸ್ತಸ್ಮೈವಿಷ್ಣವೆ ಪಾವಕಾತ್ಮನೆ ॥ ೪ ॥ ಭೋಅಗ್ನೆ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಸಗೋತ್ರ ಮೇಷಾರೂಢ ಪ್ರಾಗ್ಮುಖದೇವ ಮಮ ಸಮ್ಮುಖೋಭವ॥ಅಗ್ನಿಪೂಜನಂ॥ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾಗಾದಿ ಪೂಜಯೇತ್॥

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇನಮಃ॥ಓಂ ಹುತವಾಹನಾಯನಮಃ॥ಓಂ ಹುತಾಶನಾಯನಮಃ॥ ಓಂ ಕೃಷ್ಣವರ್ತ್ಮನೇನಮಃ॥ಓಂ ದೇವಮುಖಾಯನಮಃ॥ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಯನಮಃ॥ ಓಂ ವೈಶ್ವಾನರಾಯನಮಃ॥ಓಂ ಜಾತವೇದಸೇನಮಃ॥ಮಧ್ಯೆ॥ಓಂ ಶ್ರೀಯಜ್ಞಪುರುಷಾಯನಮಃ।ತತಸ್ತಾಮ್ರಪಾತ್ರೆಅನ್ನಮುದ್ಧೃತ್ಯ।ಗಾಯತ್ರ್ಯಾನ್ನಂಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ॥೧॥ ದಕ್ಷಿಣಂ ಜಾನ್ವಾಚ್ಯ ಹೃದಿಸವ್ಯ ಹಸ್ತಂ ನಿಧಾಯ ವಾಗ್ಯತೊ ಜುಹುಯಾತ್॥ಅಗ್ನಿಂಪ್ರದೀಪ್ಯ।ನಲಿಕಯಾಗ್ನೆರ್ದೀಪ್ತೀಕರಣಂ॥ ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇಸ್ವಾಹಾ।ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೆನಮಮ॥ಮನಸಾ।ಓಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೆಸ್ವಾಹಾ।ಇದಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೆ ನಮಮ॥ ಓಂಗೃಹ್ಯಾಭ್ಯಃಸ್ವಾಹಾ। ಇದಂಗೃಹ್ಯಾಭ್ಯೋನಮಮ॥ ಓಂ ಕಶ್ಯಪಾಯಸ್ವಾಹಾ। ಇದಂ ಕಶ್ಯಪಾಯನಮಮ॥ಓಂ ಅನುಮತಯೆಸ್ವಾಹಾ॥ ಇದಮನುಮತಯೆನಮಮ।ಓಂವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ಇದಂವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ

ದೇವೇಭ್ಯೋ ನಮಮ||ಓಂ ಅಗ್ನಯೆ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೆಸ್ವಾಹಾ|ಇದಮಗ್ನಯೆ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೆ ನಮಮ || ಅಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಭುವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ|| ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ|| ಬಲಿಂದದ್ಯಾತ್||ಓಂಧಾತ್ರೆನಮಃ|ಇದಂಧಾತ್ರೆನಮಮ||ಓಂವಿಧಾತ್ರೆನಮಃ| ಇದಂ ವಿಧಾತ್ರೆನಮಮ|| ಓಂವಾಯುವೇನಮಃ|ಇದಂವಾಯುವೇನಮಮ| ಓಂವಾಯುವೇ| ಇದಂ ವಾಯುವೆ||ಓಂವಾಯುವೇ| ಇದಂವಾಯುವೇ||ಓಂವಾಯುವೆ| ಇದಂವಾಯುವೆ|| ಓಂಪ್ರಾಚ್ಯೈದಿಶೆನಮಃ| ಇದಂಪ್ರಾಚ್ಯೈದಿಶೆನಮಮ || ಓಂ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯೈದಿಶೆನಮಃ ಇದಂದಕ್ಷಿಣಸ್ಯೈದಿಶೆನಮಮ|ಓಂಪ್ರತೀಚ್ಯೈದಿಶೆನಮಃ| ಇದಂಪ್ರತೀಚ್ಯೈದಿಶೆನಮಮ ಓಂಉದೀಚ್ಯೈದಿಶೆನಮಃ| ಇದಮುದೀಚ್ಯೈದಿಶೆನಮಮ||ಮಧ್ಯೆ||ಓಂಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ| ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಮ||ಓಂಅಂತರಿಕ್ಷಾಯನಮಃ|ಇದಮಂತರಿಕ್ಷಾಯನಮಮ|| ಓಂ ಸೂರ್ಯಾಯನಮಃ| ಇದಂ ಸೂರ್ಯಾಯನಮಮ|| ತದುತ್ತರತಃ || ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋನಮಃ| ಇದಂವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋದೇವೇಭ್ಯೋನಮಮ||ಓಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯೋನಮಃ| ಇದಂ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯೋನಮಮ || ತದುತ್ತರೆ || ಓಂ ಉಷಸೆನಮಃ|ಇದಮುಷಸೆ ನಮಮ || ಓಂ ಭೂತಾನಾಂ ಚ ಪತಯೇನಮಃ || ಇದಂ ಭೂತಾನಾಂ ಚ ಪತಯೆನಮಮ || ಅಪಸವ್ಯಂ | ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಃ|| ಪಿತೃಭ್ಯಃಸ್ವಧಾನಮಃ | ಇದಂಪಿತೃಭ್ಯೋನಮಮ || (ಪಾತ್ರಂಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯತದುದಕೇನ)ಸವ್ಯಂ| ಓಂಯಕ್ಷ್ಮೈತತ್ತೆ ನಿರ್ಣೇಜನಂ ನಮಃ| ಇದಂಯಕ್ಷ್ಮಣೆ ನಮಮ|| ಇತಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿಬಲೀನಾಂ ವಾಯವ್ಯೆನಿನಯೇತ್|| ನೀವೀತಿ| ಹಂತತೆ ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯೋನಮಃ| ಇದಂಹಂತತೆ ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯೋನಮಮ|| ಸವ್ಯಂ| ತತೋದೇವತಾ ನೈವೇದ್ಯಂಕೃತ್ವಾ | ಗೋಗ್ರಾಸಾದಿ ಬಲೀನ್ ದದ್ಯಾತ್ || ಸುರಭಿರ್ವೈಷ್ಣವೀ ಮಾತಾನಿತ್ಯಂವಿಷ್ಣುಪದೆಸ್ಥಿತಾ || ಗೋಗ್ರಾಸ್ತುಮಯಾದತ್ತಃ ಸುರಭೀ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ||೫|| ಇದಂಗವೇ ನಮಮ | (ಬಹಿರಂಗಣೆ) ಪಿಪೀಲಿಕಾಃ ಕೀಟಪತಂಗಕಾದ್ಯಾಃ ಬುಭುಕ್ಷಿತಾಃ ಕರ್ಮನಿಬಂಧಬದ್ಧಾಃ|| ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಮನ್ನಂ ಹಿ ಮಯಾ ಪ್ರದತ್ತಂತೇಷಾಮಿದಂತೆ ಮುದಿತಾಭವಂತು | ಇದಂ ಪಿಪೀಲಿಕಾದಿಭ್ಯೋನಮಮ|| ||೬||ಐಂದ್ರವಾರುಣ ವಾಯವ್ಯಾಃ ಸೌಮ್ಯವೈನೈಋತಾಸ್ತಥಾ || ವಾಯಸಾಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಂತು ಭೂಮಾವನ್ನಂ ಮಯಾರ್ಪಿತಂ ||೭|| ಇದಂವಾಯಸೇಭ್ಯೋನಮಮ| ದ್ವೌಶ್ವಾನೌಶ್ಯಾಮಶಬಲೌ ವೈವಸ್ವತ ಕುಲೋದ್ಭವೌ || ತಾಭ್ಯಾಮನ್ನಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿಸ್ಯಾತಾಮೇತಾವಹಿಂಸಕೌ||೮|| ಇದಂ ಶ್ವಭ್ಯೋನಮಮ|ಪಾಣಿಪಾದಂಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯಾಂತರಾಗತ್ಯ| ಕಶ್ಯಪತ್ಯ ನಾರಾಯಣಉಚ್ಛಿಗಾತೀರ್ಥಸ್ಮನಾ ತಿಲಕ

ಧಾರಣೆ ವಿನಿಯೋಗಃ॥ ಓಂ ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಲಲಾಟೆ|ಜಮದಗ್ನೆಸ್ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಕಂಠೆ|ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಬಾಹ್ವೋಃ॥ತನ್ಮೆ ಅಸ್ತು ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಹೃದಿ॥ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ॥ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಯಶಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ॥ ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿ ಮೆ ಹವ್ಯವಾಹನ ||೯|| ಗೋತ್ರೋಚ್ಚಾರಣಂ | ...ಋಷಯಃ ... ಗೋತ್ರಃ ... ಶರ್ಮಾಹಂ ಭೋ ಅಗ್ನೆ ತ್ವಾಮಭಿವಾದಯೆ ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ—ಅನೇನ ವೈಶ್ವದೇವಕರ್ಮಣಾ ಭಗವಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ॥ ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ||೧||ಇತಿ ವಿಸೃಜೇತ್||

ಬಲಿಹರಣ ಕುಂಡಲಿ:

ಪೂರ್ವ

ಪ್ರಾಚ್ಯೈ. ೭

ವಿಧಾತ್ರೆ. ೨ ವಾಯವೆ. ೩ ಧಾತ್ರೆ. ೧

ಉದೀಚ್ಯೈ. ೧೦ ವಾಯವೆ ೬ ಸೂರ್ಯಾಯ. ೧೩ ವಾ. ೪ ದಕ್ಷಿ. ೮

ಭೂತಾನಾಂ ೧೭ ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯ ೧೨

ಉಷಸೆ. ೧೬ ಬ್ರಹ್ಮಣೆ. ೧೧

ವಿ.ಭೂ ೧೫

ವಿ ದೇ. ೧೪

ಪಿತೃ. ೧೮

ಹಂತತೆ. ೨೦ ವಾಯವೆ. ೫

ಯಕ್ಷ್ಮಣೆ. ೧೯

೯ ಪ್ರತೀಚ್ಯೈ.

ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ

ಪಶ್ಚಿಮ

ನೀರಿನಿಂದ ಚೌಕ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

---

೧೩ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀ ಪೂಜಾವಿಧಿಃ

ಆಚಮನಂ|ಅದ್ಯ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚಾರಿತ...ದೇವತಾಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂಬ್ರಾಹ್ಮಣಸುವಾಸಿನೀ ಸಮಾರಾಧನಂಕರಿಷ್ಯೇ| ತದಂಗತ್ವೇನಬ್ರಾಹ್ಮಣಸುವಾಸಿನೀ ಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ| ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ ಬ್ರಹ್ಮಣೆ ಇದಮಾಸನಂ | ಸ್ವಾಸನಂ| ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೆ ಇದಂ ಪಾದ್ಯಂ| ಸುಪಾದ್ಯಂ|ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೆ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ| ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಂ| ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೆ ಇದಮಾಚಮನೀಯಂ | ಆಸ್ತ್ವಾಚಮನೀಯಂ | ಗಂಧಾಃಪಾಂತು | ಸೌಮಂಗಲ್ಯಮಸ್ತು | ಪುಷ್ಪಾಣಿಪಾಂತು| ಸೌಶ್ರೀಯಮಸ್ತು| ತಾಂಬೂಲಂಪಾತು | ಐಶ್ವರ್ಯಮಸ್ತು | ದಕ್ಷಿಣಾಃಪಾಂತು | ಬಹುದೇಯಂಚಾಸ್ತು | ನಮೋಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೆ ಸಹಸ್ರ ಪಾದಾಕ್ಷ ಶಿರೋರುಬಾಹವೆ|ಸಹಸ್ರ ನಾಮ್ನೆ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೆ ಸಹಸ್ರ ಕೋಟೀ ಯುಗಧಾರಿಣೆನಮಃ ||೪|| ನಮೋದೇವ್ಯೈ ಮಹಾದೇವ್ಯೈ ಶಿವಾಯೈ ಸತತಂನಮಃ ||ನಮಃಪ್ರಕೃತ್ಯೈ ಭದ್ರಾಯೈನಿಯತಾಃ ಪ್ರಣತಾಸ್ಮತಾಂ|೨||(ಇತಿಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂಬ್ರಾಹ್ಮಣಸುವಾಸಿನೀನಾಂಶಿರಸ್ಯಕ್ಷತಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ) ಗುರುಬ್ರಹ್ಮಾ||೧|| ಇತಿತೀರ್ಥಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿಭ್ಯೋದದ್ಯಾತ್ |ತತಃ... ದೇವತಾಸ್ವರೂಪಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಏಷವೋ ಧೂಪಃ| ಅಸ್ತುಧೂಪಃ | ...ದೇವತಾಸ್ವರೂಪಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಇದಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ | ಅಸ್ತುಜ್ಯೋತಿಃ| (ಗಂಧಾದ್ಯಾರಾಧನೈ ಸ್ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು | ಪೂಜಾಸಾಂಗತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು) ಗಾಯಿತ್ರ್ಯಾ ಪಾತ್ರಮುದಕೇನ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ|ಓಂಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ||೧||ಓಂಪ್ರಜಾಪತೆನತ್ವದೇತಾ ನ್ಯನ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾರೂಪಾಣಿ ಪರಿತಾ ಬಭೂವ || ಯತ್ಕಾ ಮಾಸ್ತೆ ಜುಹುಮಸ್ತನ್ನೋ ಅಸ್ತು ವಯಗ್ಂ ಸ್ಯಾಮಪತಯೋ ರಯೀಣಾಂ ||೨|| ಏಕೋ ವಿಷ್ಣು ರ್ಮಹದ್ಭೂತಂಪೃಥಗ್ಭೂತಾನ್ಯನೇಕಶಃ || ತ್ರೀನ್ಲೋಕಾ ನ್ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಗ್ಂಕ್ತೆ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ||೩|| ಅನೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀ ಸಮಾರಾಧನೇನ ಶ್ರೀ...ದೇವತಾಪ್ರೀಯತಾಂ|(ಇತ್ಯಕ್ಷತೋದಕಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀ ಪಙ್ಕ್ತೌ ಪ್ರಾಕ್‌ಸಂಸ್ಥಮುದಕ್ ಸಂಸ್ಥಂವಾಕ್ಷಿಪೇತ್)| ಯನ್ನು ನದಯೊ ವರ್ಷನ್ತು ಪರ್ಜನ್ಯಃ || ಸುಪಿಪ್ಪಲಾ ಓಷಧಯೋ ಭವನ್ತು ಅನ್ನವತಾ ಮೋದನವತಾ ಮಾಮಿಕ್ಷವತಾ ಮೇಷಾಗ್ಂ ರಾಜಾ

ಭೂಯಾಸಂ || ಓದನವ ಉದ್ಬ್ರುವತೆ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ವಾ ಏಷಃ ಯದೋದನಃಪರಮಾ ಮೇ ವೈನಗ್ಂ ಶ್ರಿಯಂಗಮಯತಿ|| ನಮಃಪಾರ್ವತೀ ಪತೇ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ||

---

೧೪ ಭೋಜನ ವಿಧಿ:

ಭೋಜನವಿಧಿಃ|| ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ |ಓಂಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಃ||೧|| ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ |(ಋತಂ ತ್ವಾ ಸತ್ಯೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮೀತಿರಾತ್ರೌ)||ಜಲೇನ ಪರಿವೇಷ್ಟ್ಯ || ಪಾತ್ರ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಬಲೀನ್ದದ್ಯಾತ್ || ಚಿತ್ರಾಯನಮಃ || ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯನಮಃ|| ಯಮಾಯನಮಃ||ಯಮಧರ್ಮಾಯನಮಃ|| ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯೋನಮಃ||(ಇತಿಪ್ರಾಕ್ಸಂಸ್ಥಾಮುದಕ್ಸಂಸ್ಥಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಸಂಸ್ಥಾಂ ವಾಪಂಕ್ತಿಂಕೃತ್ವಾ ತದುಪರಿ ಜಲಧಾರಾಂದತ್ವಾಬಲೀನುದ್ಧರೇತ್) || ಅಹಂ ವೈಶ್ವಾನರೋಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತಃ|| ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ಸಮಾಯುಕ್ತಃಪಚಾಮ್ಯನ್ನಂ ಚತುರ್ವಿಧಂ ||೧|| (ಉತ್ತಿಷ್ಠಲೋಹಿತ ಪಿಂಗಳಾಕ್ಷ ಅಗ್ನಿ ವರುಣ ಅಜಃಪುರುಷ) ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿಸ್ವಾಹಾ|| ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯಸ್ವಾಹಾ || ಓಂ ಅಪಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ||ಓಂ ವ್ಯಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ ||ಓಂ ಉದಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ || ಓಂ ಸಮಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ|| ಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ|| ಮುಕ್ತಶಿಖೋಭುಕ್ತ್ವಾ || ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿಸ್ವಾಹಾ||ರೌರವೆ ಪೂಯನಿಲಯೆ ಪದ್ಮಾರ್ಬುದನಿವಾಸಿನಾಂ||ಅರ್ಥಿನಾಮುದಕಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು||೨||ಅನ್ನದಾತಃ ಸುಖೀಭವ||ತತಃಪಾಣಿಪಾದಂಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ಷೋಡಶ ಗಂಡೂಷಾನ್ ಕೃತ್ವಾದ್ವಿರಾಚಮ್ಯನೇತ್ರೇಸ್ಪೃಶನ್|| ಶರ್ಯಾತಿಂಚ ಸುಕನ್ಯಾಂಚ ಚ್ಯವನಂ ಶಕ್ರಮಶ್ವಿನೌ||ಭೋಜನಾನ್ತೇಸ್ಮರೇನ್ನಿತ್ಯಂ ತಸ್ಯಚಕ್ಷುರ್ನನಶ್ಯತಿ ||೩||ಉದರಾಲಂಭನಂ||ಅಗಸ್ತ್ಯಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂಚ ಶನಿಂಚವಡವಾನಲಂ||ಆಹಾರ ಪರಿಪಾಕಾರ್ಥಂ ಸ್ಮರಾಮಿಚ ವೃಕೋದರಂ || ತತಃ | ಇಷ್ಟದೇವತಾಂ ಸ್ಮರನ್ ತಾಂಬೂಲಚರ್ವಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಶ್ರವಣಾದಿಭಿರ್ದಿನ ಶೇಷಂನಯೇತ್|| ಇತಿಭೋಜನವಿಧಿಃ||

---

೧೫ ಸಾಯಂಸಂಧ್ಯಾ.

ಆಚಮ್ಯ || ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ|| ದೇಶಕಾಲೌಸಂಕೀರ್ತ್ಯ|| ಮಮೋಪಾತ್ತ ದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನಮಹಂಕರಿಷ್ಯೇ || ಅಥಾವಾಹನಂ || ವೃದ್ಧಾಂಸರಸ್ವತೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಂ ಶ್ಯಾಮವಸ್ತ್ರಾಂ ಚತುರ್ಭುಜಾಂ || ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಹಸ್ತಾಂ ಗರುಡವಾಹಿನೀಂ || ಸಾಮವೇದಾಮೇಕವಕ್ತ್ರಾಂ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ನಿವಾಸಿನೀಂ || ಆವಾಹಯಾಮ್ಯಹಂ ದೇವೀಮಾಯಾಂತೀಂ ವಿಷ್ಣುಮಂಡಲಾತ್ || ಆಗಚ್ಛ ವರದೇ ದೇವಿ ತ್ರ್ಯಕ್ಷರೇ ವಿಷ್ಣುವಾದಿನಿ || ವೈಷ್ಣವಿ ಛಂದಸಾಂಮಾತಃ ವಿಷ್ಣುಯೋನೇ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ || ಅಗ್ನಿಶ್ಚೇತಿಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯೋಪನಿಷದಗ್ನಿಃ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಂತ್ರಾಚಮನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಓಂ ಅಗ್ನಿಶ್ಚ ಮಾಮನ್ಯುಶ್ಚ ಮನ್ಯುಪತಯಶ್ಚ ಮನ್ಯುಕೃತೇಭ್ಯಃ | ಪಾಪೇಭ್ಯೋರಕ್ಷನ್ತಾಂ ಯದಹ್ನಾಪಾಪಮಕಾರ್ಷಂ | ಮನಸಾವಾಚಾಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪದ್ಭ್ಯಾಮುದರೇಣಶಿಶ್ನಾ | ಅಹಸ್ತದವಲುಂಪಂತು | ಯತ್ಕಿಂಚದುರಿತಮ್ಮಯಿ| ಇದಮಹಂಮಾಮಮೃತಯೋನೌ|| ಸತ್ಯೇಜ್ಯೋತಿಷಿಜುಹೋಮಿಸ್ವಾಹಾ||ಅನೇನಸಕೃದಾಚಮೇತ್| ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯಾವತ್ |ಆಚಮ್ಯ| ತತ್ಸವಿತುರ್ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋಗಾಯತ್ರೀಸವಿತಾ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನೇ ವಿ.| ಸಪ್ರಣವವ್ಯಾಹೃತೀಪೂರ್ವಾಂಗಾಯತ್ರೀಮುಚ್ಚಾರ್ಯತ್ರಿರರ್ಘ್ಯಂದದ್ಯಾತ್ | ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಃ| ತತ್ಸವಿತುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ||೧|| ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ | (ಇತಿ ತ್ರಿಃ) ಅಸಾವಾದಿತ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯತ್ರೀಜಪ ವಿಸರ್ಜನಾನ್ತಂ ಪ್ರಾತಃ ಸಂಧ್ಯಾವತ್ || ಅನೇನ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೇನ ಭಗವಾನ್ ತತ್ಸತ್ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್||

೧೭ ಸಾಯಮೌಪಾಸನಂ.

ಆಚಮನಂ—ಅದ್ಯ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ—ಶ ಭ ತಿಥೌ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಸಾಯಂ ಸಮಿದಾಧಾನಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೆ | ತದಂಗ ಪಂಚಭೂಸಂಸ್ಕಾರ ಪೂರ್ವಕ ಮಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೆ | ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಶೇಷಃವಿಧಿಃ ಪ್ರಾತರೌಪಾಸನ ವತ್ಕಾರ್ಯಃ| ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ—ಅನೇನ ಸಾಯಂ ಸಮಿದಾಧಾನ ಕರ್ಮಣಾ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ| ಕಾಂಡದ್ವಯೋಃ || ೧ || ನಮಸ್ತೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯ || ೨ ||ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ || ೩ || ಇತಿ ಸಾಯಮೌಪಾಸನ ವಿಧಿಃ ||

ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು.

೧ ಉಪಾಕರ್ಮ:— ಕಣ್ವಶಾಖೆಯವರಿಗಾಗಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೋಪಾಕರ್ಮದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ೧೦ಆಣೆ.

೨ ಕಾಣ್ವಸಂಹಿತೆ:—ಬಾಲಬೋಧ ಅಂಟಿಕಟಾಯಿಪುಗಳಿಂದ ದಪ್ಪನ್ನ ಗ್ಲೇಜಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಬಹ ಅಂದವಾಗಿ ಛಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕಂಚಿ, ಸೇಲಮು ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುವಲ್ಲಿಯ ಮಹಾಮಹಾ ಪಂಡಿತರು ಪರಿಶೋಧಿಸಿರುವದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕವು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ ೩ ರೂ

೩ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾರ್ತಂಡ:— ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳ ಸಮಂತ್ರಕ ಸಾಧಾರ ಬೆಲೆ ೧ರೂ.

೪ ಲಘುನ್ಯಾಸ:— ಇದರಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾನುಷ್ಠಾನ ಪದ್ಧತಿಯು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬೆಲೆ ೬ ಆಣೆ.

೫ ಕಾಣ್ವನಿತ್ಯವಿಧಿ:— ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದಲೇ ಛಾಪಿಸಿ, ಸರ್ವರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದಾಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಮಲಗುವವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ವೇದಖಂಡಗಳ ಹಾಗು ಇತರ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಸಹಿತ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಬೆಲೆ ೮ ಆಣೆ.

೬ ಆಚಾರಮಾರ್ತಂಡ:— ನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಬಾಲಬೋಧಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಶೋಧಕರಿಗೂ, ಚಿಕಿತ್ಸಕರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೂ, ಟೀಪುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತ ರಚಿಸಿದೆ. ಬೆಲೆ ೧ ರೂ.

೭ ಕಾಣ್ವತ್ರಿಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾ:—ವಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಛಾಪಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಟೀಪುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕವು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ ೨ ಆಣೆ.

೮ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾರ್ತಂಡ:— ಕಣ್ವಶಾಖೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪರಮಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾರ್ತಂಡ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳು ವಿರಚಿಸಿದ ೧೫೦ ಪ್ರಯೋಗಗಳುಳ್ಳ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಂದರವಾದ ಬಾಲಬೋಧಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿದೆ. ಬೆಲೆ ೨ರೂ. ಪತ್ತೆ:—ಸ. ಜ. ಪೋ. ಆನಂದವನ

ಸದ್ಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ.

(ಉತ್ತಮ ವರ್ಗದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.)

ಈ ಹೆಸರಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೊರಡಹತ್ತಿ ೧೬ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂದರ ಲೇಖಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಗತಿ(ಕ್ಲಾಸ)ಗಳಿದ್ದು, ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಯು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡೇಮಿ ಅಷ್ಟಪತ್ರಿಕೆಯ ೪೦ ಪುಟಗಳಿಂದಲೂ ೨ನೇ ತರಗತಿಯು ಅದೇ ಆಳತೆಯ ೬೪ ಪುಟಗಳಿಂದಲೂ ಹೊರಡುವವು. ಅವುಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿಯು ವರ್ಷ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨ರೂ. ೩ರೂ. ಗಳಿರುವವು. ೧ನೇತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ, ೨ನೇತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು, ಮೇಲೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ೨೪ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು:—

೧ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ:—(೧)ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾವಧೂತರ ಚರಿತ್ರ (೨) ಶೌರ್ಯಸಂಜೀವನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ (೩) ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೇವತೆಗಳ ಆಗಮನ. (೪) ಆಯಾ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ-ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳು. ಇತ್ಯಾದಿ.

೨ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ:—ಈ ಮೇಲಿನ ೧ನೇತರಗತಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೆ, ೧ ಶ್ರೀ ದಾಸಬೋಧ ೪ನೆಯ ಭಾಗ. ೨. ವಿಚಿತ್ರ ಚಟ! ಎಂಬ ಒಂದು ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ಹ ಕಾ.

ವೀರಹನುಮಂತಗೌಡ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಿಗುವದು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ ಸದ್ಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. ಪೋ| ಆನಂದವನ, ಜಿ| ಧಾರವಾಡ.